

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»
Директор інституту
Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (прізвище та ініціали)
« » _____ 2022р.

«До захисту допущено»
В.о. завідувача кафедри
Ольга МИХАЙЛЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)
« » _____ 2022р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Облік і аудит»
на тему: «Облікове, інформаційне та контрольне забезпечення процесу
формування фінансових результатів»

Виконав: здобувач 2 курсу, групи 5

Юхименко Євгенія Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник Духновська Людмила Миколаївна
(прізвище, ім'я та по батькові повністю) (підпис)

Рецензент Лада ШПІНЯН
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я як здобувачка Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ - 2022р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

Кафедра обліку і аудиту

Освітній ступінь магістр

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри обліку і аудиту

О.В. Михайленко

«01» листопада 2021 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) ЗДОБУВАЧА

Юхименко Євгенії Сергіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) «Облікове, інформаційне та контрольне забезпечення процесу формування фінансових результатів»

керівник проекту (роботи) доцент, к.е.н., Духновська Людмила Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «13» жовтня 2021 року №820-кс

2. Строк подання студентом проекту (роботи) 1 лютого 2022 р.

3. Вихідні дані до проекту (роботи) Закони України, Постановки Кабінету Міністрів, фінансова, статистика та податкова звітність ПрАТ «Лантманнен Акса» за 2019-2020 роки, первинні документи ПрАТ «Лантманнен Акса»

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ. Розділ 1. Методичні основи забезпечення процесу формування фінансових результатів ПрАТ «Лантманнен Акса». Розділ 2. Аналіз діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса» та організація і методика проведення економічного аналізу процесу формування фінансових результатів. Розділ 3. Теоретико-методологічні основи аудиту процесу формування фінансових результатів. Загальні висновки і пропозиції

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Виробнича структура ПрАТ «Лантманнен Акса», Організаційна структура управління ПрАТ «Лантманнен Акса». Структура бухгалтерії ПрАТ «Лантманнен Акса». Кореспонденція рахунків з обліку фінансових результатів. Техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса» за 2019-2020 роки. Теоретичні основи та практичний економічний аналіз фінансових результатів ПрАТ «Лантманнен Акса». План проведення аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Лантманнен Акса». Аудиторський висновок проведення аудиту ПрАТ «Лантманнен Акса».

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 01 листопада 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вступ	19.11.21-22.11.21	<i>Виконано</i>
2	Розділ 1. Методичні основи забезпечення процесу формування фінансових результатів ПрАТ «Лантманнен Акса».	23.11.21-12.12.21	<i>Виконано</i>
3	Розділ 2. Аналіз діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса» та організація і методика проведення економічного аналізу процесу формування фінансових результатів.	13.12.21-10.01.22	<i>Виконано</i>
4	Розділ 3. Теоретико-методологічні основи аудиту процесу формування фінансових результатів.	11.01.22-20.01.22	<i>Виконано</i>
5	Загальні висновки і пропозиції	21.01.22-25.01.22	<i>Виконано</i>
6	Перелік використаної літератури	26.01.22-01.02.22	<i>Виконано</i>

Здобувач _____ **Юхименко Є.С.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи) _____ **Духновська Л.М.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зміст

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПрАТ «ЛАНТМАННЕН АКСА».....	9
1.1. Наукові дослідження економічної сутності процесу формування фінансових результатів.....	9
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту процесу формування фінансових результатів.....	16
1.3. Організація та методика обліку процесу формування фінансових результатів.....	23
1.4. Сучасні інформаційні технології обліку процесу формування фінансових результатів.....	33
Висновки до розділу I.....	35
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ЛАНТМАННЕН АКСА» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ....	38
2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку ПрАТ «Лантманнен Акса».....	38
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану ПрАТ «Лантманнен Акса» за 2019-2020 роки.....	50
2.3. Методологічні та практичні основи аналізу процесу формування фінансових результатів.....	55
Висновки до розділу II.....	61
РОЗДІЛ III. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	63
3.1. Теоретичні аспекти аудиту процесу формування фінансових результатів.....	63
3.2. Організація проведення аудиту ПрАТ «Ланманнен Акса» процесу формування фінансових результатів.....	69
3.3. Напрями удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів процесу формування фінансових результатів.....	73
Висновки до розділу III.....	79

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
ДОДАТКИ	

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота викладена на 88 сторінках. Під час написання кваліфікаційної роботи було використано 41 літературне джерело, 9 рисунків, 2 схеми та 8 таблиць.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення діючої практики, дослідження проблемних питань організації і методики процесу формування фінансових результатів та розроблення пропозицій щодо їх вдосконалення.

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність на прикладі ПрАТ «Лантманнен Акса»

Предметом дослідження виступає організація і методика обліку, аналізу і аудиту процесу формування фінансових результатів ПрАТ «Лантманнен Акса»

Основний зміст роботи: У вступі подано загальну характеристику досліджуваної теми, описано актуальність кваліфікаційної роботи, сформульовано мету, завдання досліджень та подано інформацію про обсяг та структуру роботи.

У першому розділі досліджено економічну сутність процесу формування фінансових результатів, визначено нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту процесу формування фінансових результатів, описано методологію обліку процесу формування фінансових результатів на підприємстві та комп'ютеризація.

У другому розділі досліджено історію та фінансово-господарську діяльність ПрАТ «Лантманнен Акса», структуру бухгалтерії та організацію обліку на підприємстві, описано загальний документообіг на досліджуваному товаристві та прокоментовано облікову політику підприємства, охарактеризовано техніко-економічний аналіз підприємства в цілому та аналіз фінансових результатів за останні два роки.

У третьому розділі досліджено теоретичні основи аудиту фінансових результатів, прокоментовано організацію проведення аудиту на ПрАТ «Лантманнен Акса», запропоновано напрями удосконалення обліково-аналітичних аспектів процесу формування фінансових результатів.

У висновках дані пропозиції щодо вдосконалення контролю за використанням та одержанням прибутку на підприємстві ПрАТ «Лантманнен Акса».

Одержані висновки та їх новизна: на основі проведеного у кваліфікаційній роботі дослідження: обґрунтовано економічний зміст фінансових результатів, як важливого об'єкта контролю; надані пропозиції щодо вдосконалення організації і методики процесу формування фінансових результатів; обґрунтовано та визначено необхідність і значення фінансового результату, розроблені пропозиції стосовно вдосконалення інформаційної бази аудиту фінансових результатів.

Ключові слова: фінансовий результат, доходи, витрати, внутрішній контроль, виручка, аудит, аналіз .

SUMMARY

Qualification work is set out on 88 pages. 41 literary sources, 9 figures, 2 diagrams and 8 tables were used during the writing of the qualification work.

The purpose of the qualification work is to study the current practice, research of problematic issues of organization and methods of the process of formation of financial results and development of proposals for their improvement.

The object of the study is financial and economic activities on the example of PJSC "Lantmann Aksa"

The subject of the study is the organization and methods of accounting, analysis and audit of the process of formation of financial results of PJSC "Lantmann Aksa"

The main content of the work: The introduction presents the general characteristics of the research topic, describes the relevance of the qualification work, formulates the purpose, objectives of research and provides information about the scope and structure of work.

The first section examines the economic essence of the process of financial results, defines the legal regulation of accounting, analysis and audit of the process of financial results.

The second section examines the history and financial and economic activities of PJSC "Lantmann Aksa", the structure accounting at the company, commented on the accounting policy of the company, describes the technical and economic analysis of the company as a whole two years.

The third section examines the theoretical foundations of the audit of financial results, comments on the organization of the audit at PJSC "Lantmann Aksa", proposed areas for improving the accounting and analytical aspects of forming financial results.

The conclusions provide suggestions for improving control over the use and profit at the enterprise of PJSC "Latmannen Aksa".

Conclusions and their novelty are obtained: on the basis of the research conducted in the qualification work: the economic content of financial results as an important object of control is substantiated; substantiated and determined the need and importance of the financial result, developed proposals for improving the information base of the audit of financial results.

Key words: financial result, income, expenses, internal control, revenue, audit, analysis.

ВСТУП

Актуальність теми. Вивчення фінансових результатів під час карантину стає дуже важливим, оскільки прибуток залежить від рівня заробітної плати співробітників компанії, динаміки надходження коштів до бюджетів різних рівнів, насичення ринку відповідними продуктами.

Результатом господарської діяльності будь-якого господарського підприємства є фінансовий результат - прибуток і збиток. Прибуток підприємства є основою загального економічного розвитку країни. Механізм перерозподілу прибутку підприємств через податкову систему дозволяє «наповнити» дохідну частину державного бюджету на всіх рівнях, що дає змогу державі успішно виконувати свої функції та реалізовувати заплановані плани економічного розвитку.

Значний внесок у вивчення теорії, організації та методології обліку і аудиту формування фінансових результатів діяльності підприємств зробили провідні вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти, зокрема: М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, К. Друрі, А.М. Кузьмінський, Є.В. Мних, М.С. Пушкар, Дж. Ріс, В.В. Сопко, М.Г. Чумаченко, А.Д. Шеремет.

Мета і завдання роботи. Мета кваліфікаційної роботи – комплексний аналіз сучасних теоретичних та методологічних положень, практичних механізмів з обліку та аналізу фінансових результатів з метою розробки пропозицій щодо підвищення ефективності управління прибутком підприємства.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- дослідити сутність і порядок формування фінансових результатів підприємства;
- визначення значення і завдання обліку, аналізу та аудиту процесу формування фінансових результатів;
- дати характеристику фінансово-господарської діяльності та постановки обліково-аналітичної роботи на ПрАТ «Лантманнен Акса»;

- дослідити питання організації обліку формування фінансових результатів;
- охарактеризувати напрями використання обліково-аналітичної інформації в управлінні прибутком підприємства;
- проаналізувати підходи до організації і методики аналізу прибутковості підприємства;
- розробити напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства.

Об'єкт дослідження – сучасна система обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів господарювання на вітчизняних підприємствах.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних питань, загальних принципів, методичних і практичних завдань, пов'язаних з організацією обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів господарювання підприємств.

Суб'єктом дослідження при виконанні кваліфікаційної роботи обрано Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса».

Методи дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи були використані наступні методи: метод спостереження, метод порівняння, метод узагальнення, методи аналізу та синтезу, методи індукції та дедукції, методи економічного та фінансового аналізу.

Інформаційною базою дослідження були концепції, положення і пропозиції, що містяться у наукових публікаціях вітчизняних і зарубіжних фахівців з проблем обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів господарювання підприємства. Крім того, використовується законодавчій, нормативно-правовий та інструктивний матеріал, національні та міжнародні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти аудиту, міжнародні стандарти фінансової звітності.

Дослідження проводилось на основі даних офіційної фінансової звітності підприємства ПрАТ «Лантманнен Акса».

**РОЗДІЛ І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПрАТ
«ЛАНТМАННЕН АКСА»**

1.1. Наукові дослідження економічної сутності процесу формування фінансових результатів

Неможливо уявити, що здійснення господарської діяльності підприємства невіддільне від участі матеріальних, людських і фінансових ресурсів. Метою будь-якого бізнесу є отримання прибутку. Щоб цього досягти, потрібно ефективно використовувати залучені ресурси, що в свою чергу відбивається на фінансових результатах бізнесу. Фінансові результати є основним показником ресурсоефективності підприємств у сучасній економіці України. В даний час вивчення економічної природи поняття «фінансовий результат» лідирує в працях сучасних економістів і має наукове значення.

Фінансові результати є сукупним показником всієї фінансово-господарської діяльності підприємства. Природа категорії фінансових результатів викликає занепокоєння вчених усього світу без винятку, оскільки вони безпосередньо впливають на стабільність, фінансову незалежність і здатність нарощувати відтворення підприємства.

Суттєвий внесок у розвиток науки про фінансові результати зробив німецький учений К. Маркс, який розкрив таке основне поняття як додана вартість – вартість, яка створена працею найманих працівників понад вартості робочої сили. Джерелом прибутку К. Маркс вважав додатковий продукт, створений у процесі виробництва та реалізований у сфері обігу [17]. Ця теорія має велике значення і у наш час, бо компанія може отримати прибуток і тоді, коли вхідні ресурси, вкладені у товари і послуги, принесуть економічні вигоди з часом і кінцевий результат значно перевищуватиме початкові витрати на придбання: ресурсів, виробництво продукції, товарів, надання послуг.

В історії економічної науки існували різноманітні підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів. Дані підходи детально розглянуті на рис. 1.1 [32].

Економічна школа	Підхід до трактування економічного змісту фінансових результатів
Меркантилізму	Фінансові результати, які проявляються у вигляді прибутку, формуються у сфері обігу та торгівлі, що є джерелом багатства
Фізіократів	Прибуток як основна форма фінансових результатів виникає за рахунок природної родючості землі, тобто аграрне виробництво є основним джерелом багатства
Класична	Формування фінансових результатів відбувається у сфері виробництва, а прибуток як заробітна плата і рента є частиною вартості, що у свою чергу створюється працею
Неокласична	Подвійне трактування: з одного боку фінансові результати формуються за рахунок капіталу та є ціною конкретного виробничого фактору, з іншого – формуються за рахунок комплексу всіх задіяних виробничих факторів.
Інституціоналізму	Фінансові результати формуються під впливом різних суспільних неекономічних інститутів (НТП, держава, соціальні групи, профспілки)
Марксистська	Додаткова вартість, яка створюється працею найманих працівників у процесі виробництва та реалізується через сферу обігу, є основним джерелом формування фінансових результатів

Рис. 1.1. Підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів різними економічними школами [32]

Аналіз трактувань, наведених рисунку 1.1., показує, що з розвитком економічних відносин змінювалося і тлумачення поняття «фінансові результати» в різних економічних школах. Спостерігається чіткий перехід від трактування поняття «фінансові результати» як прибутку, який є джерелом багатства, до трактування фінансових результатів з точки зору додаткової вартості, яка створюється працею найманих працівників.

Фінансовий результат роботи фірм є однією з основних категорій економіки і може виступати у двох формах - прибуток або збиток. Підприємство отримує прибуток (позитивну економічну вигоду) у випадку, то це означає перевищення розміру виплат над доходами.

Цікавою теорією формування прибутку, яка заслуговує на висвітлення в економічній науці, є теорія трудового доходу, прихильником якої був

відомий економіст ХХ ст. А. Маршал. Ця теорія посиляється на існування певної групи працюючих (підприємців) поряд із робітниками. Основною функцією підприємців є організаторська, а прибуток трактують як винагороду підприємців поряд із заробітною платою працівників, тобто прибуток становить оплату підприємницької функції.

Поняття прибутку завжди було дискусійним, що підтверджує значна кількість концепцій щодо його визначення та джерел формування.

Практичний інтерес становить дослідження трактування прибутку з позицій різних теорій капіталу, оскільки це дає можливість системно осмислити сутність прибутку.

Економічне трактування поняття «фінансовий результат» (прибуток або збиток) полягає в тому, що він є результатом від використання капіталу в певному звітному періоді. Таким чином, прибуток або збиток виступає вартісним вираженням ризику під час здійснення підприємством господарської діяльності.

Розглянемо більш детально сутність поняття «фінансові результати», використовуючи визначення цієї категорії різними науковцями (рис. 1.2).

Проведений аналіз наукових праць дозволяє стверджувати, що найточніше визначити поняття фінансового результату було запропоноване В. А. Луговим, оскільки воно відбиває економічну сутність цього поняття на підставі різних аспектів діяльності підприємства.

Визначення нормативно-правової бази України дає змогу стверджувати, що в законодавстві не визначено сутність поняття «фінансові результати». Особливо, в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» обґрунтовано лише сутність понять «прибуток» та «збиток». Саме це і спричиняє розходження у визначенні сутності, ролі та значення фінансових результатів. Згідно з НП(С)БО 1, прибуток - це сума, на яку доходи перевищують пов'язанні з ними витрати, а збитки - перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких здійснені ці витрати [8].

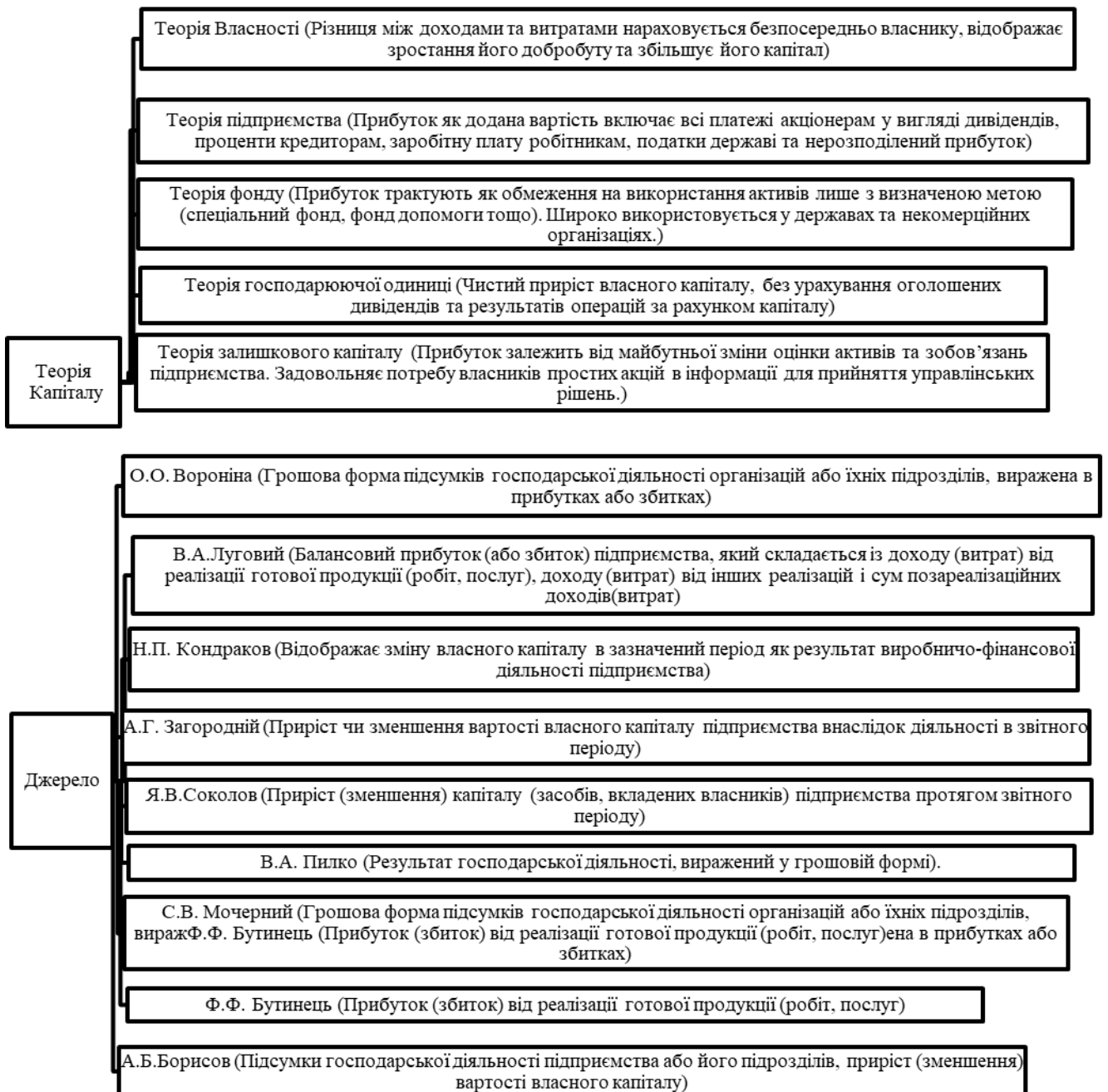

Рис.1.2 Визначення поняття «фінансові результати» різними науковцями

Податкове законодавство узагальнює поняття «фінансові результати» та «прибуток». Зокрема, у статті 134 Податкового кодексу України передбачено, що прибуток визначають шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду [19].

На підставі проведеного аналізу поняття «фінансові результати» в нормативній та економічній літературі нами встановлено, що фінансові

результати -приріст (чи зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворюється в процесі його підприємницької діяльності за звітний період.

Розглянемо поняття «фінансові результати», на ваш погляд, потрібно враховувати вплив на облікове відображення господарських операцій управлінського, податкового та економічного трактування досліджуваного поняття.

Враховуючи той факт, що інформаційні інтереси різних користувачів різняться, саме бухгалтерський облік фінансових результатів повинен сформувати і надати інформацію фінансового результату суб'єкта господарської діяльності.

Доходи і витрати відображаються у обліку і звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження та сплати грошей, відповідно до принципу нарахування та відповідності доходів та витрат для визначення фінансового результату діяльності фірм за звітний період потрібно порівняти доходи звітного еріоду та витрати, понесені для отримання цих доходів.

Результатом такого порівняння може бути як прибуток, так і збиток.

Аналіз літературних джерел щодо змісту поняття «прибуток» свідчить, що серед вчених не існує єдиного підходу до тлумачення також і цієї категорії.

З бухгалтерської точки зору, прибуток - це позитивний фінансовий результат підприємницької діяльності, який визначають на мікроекономічному рівні за звітний період, що характеризується приростом власного капіталу за рахунок перевищення доходів над понесеними витратами, порядок визнання яких законодавчо врегульований, науково обґрунтований або самостійно встановлений суб'єктом економічної діяльності.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку трактують поняття «прибуток» так: прибуток - це залишкова сума після вирахування витрат (що включає користування збереження капіталу у випадку необхідності) з

доходу, а також будь-яка величина, що перевищує суму, необхідну для збереження капіталу на початок періоду [29].

Основна частина прибутку утворюється за рахунок реалізації готової продукції (надання послуг). Також підприємство має можливість реалізувати інші матеріальні цінності та надавати послуги допоміжних виробництв, мати доходи та витрати, що збільшують або зменшують величину прибутку від діяльності підприємства.

Велику увагу трактуванню поняття «прибуток» приділяє З.В. Атлас та В.Я. Іонов [13]. Ці дослідники вважають, що у складі прибутку мститься тільки вартість додаткового продукту, створена колективом цього або інших підприємств галузі промисловості та перерозподілена в повній відповідності до закону вартості. На цій основі автори роблять висновок, що прибуток виступає формою вираження вартості додаткового прибутку.

Однак існують і інші погляди на вказану проблему, так С.В. Брагінський та Я.А. Певзнер у своїх роботах звертають увагу на те, що в реальній економіці додаткова вартість не може існувати відособлено від вартості, від цінності товарів та послуг [15]. Таким чином, прибуток виступає як надлишок над витратами незалежно від того, чи виникає він у результаті співвідношення попиту і пропозиції, чи варт та кінцевого прибутку, чи як підсумок удосконалення методів виробництва, чи внаслідок недоплати за працю робітників.

Думку, що в практичній діяльності бухгалтерів та економістів часто спостерігається ототожнення поняття фінансового результату та прибутку підприємств, обстоює Р. В. Скалюк [32]. Така проблема є несуттєвою, коли під поняттям фінансового результату розуміють прибуток за умов прибуткового ведення господарської діяльності суб'єкта господарювання. Проте, коли поняття «прибуток» вважають ширшим, ніж категорію фінансових результатів, такі факти викликають сумніви щодо їхньої достовірності та відповідності науковим теоріям і методичним положенням бухгалтерського обліку.

Отже, зміст поняття «прибуток» суттєво залежить від мети його визначення. Між економічним та бухгалтерським визначенням прибутку існує певна розбіжність: у бухгалтерському обліку прибуток трактують однозначно, а з економічної точки зору існує велика кількість його концепцій.

Проаналізувавши наведені визначення поняття «прибуток», вважаємо, що прибуток - це та частина доходу, яка залишається після відшкодування з нього всіх витрат на виробничу і комерційну діяльність підприємства. Прибуток можна вважати показником ефективної діяльності господарюючого суб'єкта.

Але результатом діяльності підприємства може бути і збиток. визначенням С. В. Мочерного, збитки-кошти, які безповоротно витрачені за суб'єктами господарювання [20]. На думку є. Д. Чацкіса, збитки - це фінансовий результат діяльності підприємств і організацій, що виникає за умови перевищення витрат над доходами [38].

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку трактують поняття «збиток» так: збиток - це зменшення економічних вигод, що за своєю суттю не відрізняється від інших витрат [29].

Економічна суть збитків у тому, що будь-який суб'єкт господарювання несе майнові втрати або не отримує доходу (якщо порівнювати доходи та витрати) у звітному періоді. Також збитки можливі у вигляді додаткових витрат та недержаних доходів.

Таким чином, поняття «збиток» можна визначити як фінансовий результат, який виникає у звітному періоді за умови перевищення суми витрат (грошових або матеріальних) над сумою доходів, для отримання яких здійснені ці витрати.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту процесу формування фінансових результатів

Складання бухгалтерської та фінансової звітності кожного підприємства здійснюється відповідно до нормативних документів, розроблених органом, відповідальним за регулювання питань бухгалтерського обліку та звітності країни. Це дозволяє вести бухгалтерський облік і складати фінансову звітність за однаковими принципами і форматами, забезпечуючи таким чином порівнянність бухгалтерської інформації.

Методологічне керівництво бухгалтерським обліком в Україні покладено на Міністерство фінансів, яке здійснює методологічне керівництво обліком, державний контроль за дотриманням фінансової дисципліни, затверджує за погодженням з Державним комітетом статистики України типові плани рахунків, форми бухгалтерського обліку, розглядає бухгалтерські фінансові звіти.

Важлива роль в управлінні і розвитку бухгалтерського обліку належить громадським організаціям, секції бухгалтерського обліку науково-технічної ради Міністерства фінансів України, асоціації бухгалтерів.

Бухгалтерський облік спирається на широку законодавчу базу, яка регулює діяльність підприємства. Нормативна база - це певні закони, постанови, інструкції, положення, накази, методологічні рекомендації з обліку та аудиту, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (далі- П(С)БО). Бухгалтерський облік в Україні офіційно регламентований від визначення і первинної реєстрації об'єктів обліку до їх узагальненого відображення в звітності підприємства.

Загальним нормативно-правовим актом, який регулює ведення бухгалтерського обліку на підприємствах всіх форм господарювання та форм власності, є Закон України « Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні » від 16 липня 1999 року № 996-XIV. Цей закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та

складання фінансової звітності в Україні. Згідно даного закону бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємствами, так як фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві, відповідальність за правильність його ведення несе власник або уповноважений орган, який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів[23].

Зазначений Закон регламентує визначення статей фінансових результатів та правильність їх відображення у фінансових звітах, що надає можливість користувачам інформації зробити висновок про фінансовий стан підприємства.

Фінансові результати (прибуток, збиток) кожного підприємства, згідно з національними стандартами відображаються у фінансових звітах, які надають повну інформацію про його фінансовий стан. Необхідність ефективного управління підприємством, яке призводить до збільшення фінансових результатів зумовлює потребу в складанні фінансової звітності. Показники, відображені в фінансовій звітності та порядок їх заповнення, залежать від інтересів користувачів фінансової звітності. Процес інтеграції української економічної системи в європейську і світову спільноту висуває вимогу однотипності звітних форм і стандартів бухгалтерського обліку для всіх країн. Враховуючи це, в Україні діють такі національні стандарти бухгалтерського обліку, які забезпечують складання фінансової звітності і чітко відображають в них отриманий фінансовий результат: НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність», П(С)БО 15 «Дохід», П(С)БО 16 «Витрати», Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», діючий План рахунків в Україні та Інструкція, щодо його використання.

Підставою для ведення бухгалтерського обліку господарських операцій слугують первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських

операцій. Господарські операції повинні відображатись в облікових регістрах під час надходження первинних документів або підсумком за місяць. Регістри бухгалтерського обліку будуються за кореспонденцією рахунків, яка встановлена Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій, що дозволяє уникати помилок, пов'язаних із складанням проводок, які не мають економічного змісту. Інструкція встановлює мету та порядок ведення бухгалтерського обліку шляхом повторного введення інформації про наявність та потік інформації про активи, капітал, зобов'язання та факти про фінансово-господарську діяльність підприємств.

План рахунків - це перелік рахунків і реєстраційних схем, за якими групуються факти фінансово-господарської діяльності в бухгалтерському обліку. Рахунки є важливим джерелом потрібної інформації для оперативного керівництва і контролю за станом і рухом засобів господарства, наявністю і змінами джерел фінансування та їх результатами.

Для обліку доходів, витрат і фінансових результатів від звичайної і надзвичайної діяльності використовують рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності» і 9 «Витрати діяльності». За призначенням і структурою рахунки класу 7 та 9 відносять до розподільних, закриваються щомісячно або в кінці року.

Усі національні положення пояснюють економічне визначення фінансових результатів (прибуток чи збиток), наводять розрахунок при визначенні чистого прибутку або збитку та правильність їх відображення у фінансових звітах. Це показує наскільки рентабельним чи збитковим є підприємство.

У НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», визначаються мета, склад, принципи підготовки фінансової звітності в Україні, а також вимоги до визнання елементів фінансових результатів підприємств, організацій та інших юридичних осіб всіх форм власності (крім банків і бюджетних установ).

Як відомо деякі українські підприємства, які займаються виробництвом різних видів продукції, мають свої дочірні підприємства, які в свою чергу, теж повинні розрахувати свої фінансові результати та відобразити їх в консолідованій фінансовій звітності, яка регламентується П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність».

Одним із основних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, який визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства є П(С)БО 15 «Дохід». Цим стандартом наводиться класифікація доходів, які можуть бути отримані від різних видів діяльності (інвестиційної діяльності, операційної діяльності та фінансової діяльності), та правильність відображення їх у фінансових звітах підприємств[9].

Протягом своєї діяльності кожне підприємство зазнає витрат, пов'язаних з виробництвом продукції, які впливають на визначення собівартості виготовленої продукції. Собівартість як відомо значною мірою впливає на визначення фінансових результатів. Для правильного віднесення витрат до собівартості виготовленої продукції використовують П(С)БО 16 «Витрати», яке визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства, їх класифікацію та витрати, які не відносяться до собівартості виготовленої продукції[10].

Облік витрат на виробництво продукції (робіт і послуг) здійснюється на підставі Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств. Метою обліку витрат та визначення собівартості продукції (робіт, послуг) є документоване, своєчасне, повне і достовірне відображення фактичних витрат на виробництво продукції для забезпечення контролю за використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Собівартість продукції (робіт, послуг)- це витрати підприємства, пов'язані з виробництвом продукції, виконанням робіт та наданням послуг.

Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат.

До виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) включаються:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати;
- змінні загальновиробничі та постійні розподілені

загальновиробничі витрати.

Відповідно до Податкового кодексу України прийнятого Верховною Радою України 02.12.2010р. № 2755-VI, витрати, що формують собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг, визнаються витратами того звітного періоду, в якому визнано доходи від реалізації таких товарів, виконаних робіт, наданих послуг. Собівартість виготовлених та реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг складається з витрат, прямо пов'язаних з виробництвом таких товарів, виконанням робіт, наданням послуг, а саме:

- прямих матеріальних витрат;
- прямих витрат на оплату праці;
- амортизації виробничих основних засобів та нематеріальних активів, безпосередньо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг;
- вартості придбаних послуг, прямо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг;
- інших прямих витрат, у тому числі витрат з придбання електричної енергії (включаючи реактивну).

Нормативно-законодавча база з обліку та аналізу фінансових результатів наведена у таблиці 1.2.1

Нормативно-законодавча база з обліку та аналізу фінансових результатів

Документ	Характеристика
1	2
Конституція України	В ній зазначаються економічні права та свободи громадян, можливості людини і громадянина у сфері виробництва, розподілу, обміну і використання матеріальних благ
Податковий кодекс України	Визначає особливості обліку податкових зобов'язань, зокрема дає зрозуміти сутність доходів; регламентує їх склад та особливості визначення окремих елементів, визначає платників податку, об'єкт оподаткування, оподаткування операцій особливого виду, дохід який оподатковується і який не оподатковується.
Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»	Основний документ з регулювання бухгалтерського обліку в Україні, який визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.
Постанова КМУ № 419 «Про порядок представлення фінансової звітності»	Вона визначає порядок, загальні вимоги і строки представлення фінансової звітності юридичними особами, незалежно від організаційно-правової форми і форми власності.
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Цим Національним положенням (стандартом) визначаються мета, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.
НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»	Цим Національним положенням (стандартом) визначається порядок виправлення помилок, внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності.
НП(С)БО 15 «Дохід»	Це Національне положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.
НП(С)БО 16 «Витрати»	Це Національне положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності.
НП(С)БО 17 «Податок на прибуток»	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток та її розкриття у фінансовій звітності.
НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність»	Це Національне положення (стандарт) установлює зміст і форму Фінансової звітності малого підприємства в складі Балансу (форма № 1-м) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-м) та порядок її заповнення, а також зміст і форму Фінансової звітності мікропідприємства в складі Балансу (форма № 1-мс) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-мс) та порядок її заповнення. Показники цих звітів наводяться у тисячах гривень з одним десятковим знаком.
НП(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами»	Визначає методологічні засади формування інформації про доходи, витрати, фінансові результати, активи і зобов'язання звітних сегментів та її розкриття у фінансовій звітності.

Продовження таблиці 1.2.1

1	2
План рахунків	План рахунків бухгалтерського обліку застосовується підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (крім банків і бюджетних установ) незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій, відділень та інших відособлених підрозділів юридичних осіб
Інструкція про застосування Плану рахунків	Ця Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб.

Для проведення фінансового аналізу використовують спеціальні прийоми, в т.ч. горизонтальний та вертикальний аналіз.

Бухгалтерський облік спирається на широку законодавчу базу, яка регулює діяльність підприємства.

Нормативно-правове регулювання аудиту фінансових результатів наведено у таблиці 1.2.2.

Таблиця 1.2.2

Нормативно-правове регулювання аудиту фінансових результатів

Документ	Зміст документа	Сфера використання
1	2	3
МСА 230 «Аудиторська документація»: Міжнародні стандарти контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2010 р., част. 1	Аудитор повинен своєчасно готувати аудиторську документацію, яка забезпечує: - достатній та відповідний запис основи для аудиторського висновку; - докази того, що аудиторська перевірка виконана відповідно до МСА та застосовуваних законодавчих вимог	Формування робочої документації аудитора
МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності»: Міжнародні стандарти контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2010 р., част. 1	Аудитор повинен розробити загальну стратегію аудиту, яка б встановлювала обсяг, час та напрямок аудиту та допомагала в розробці більш детального плану аудиту	Складання плану і програми
МСА 500 «Аудиторські докази»: Міжнародні стандарти контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2010 р., част. 1	Аудиторські докази — це інформація, отримана при формулюванні висновків, на яких ґрунтується думка аудитора. До них ставляться первинні документи, бухгалтерські записи, інша підтверджувальна інформація	Формування аудиторських доказів

Продовження таблиці 1.2.2

1	2	3
МСА 520 «Аналітичні процедури»: Міжнародні стандарти контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2010 р., част. 1	Аналітичні процедури на стадії планування аудиту малого підприємства можуть бути обмеженими за характером і обсягом у зв'язку зі встановленими на малому підприємстві термінами обробки даних про господарські операції і відсутністю надійної фінансової інформації на момент планування	Проведення аудиторських процедур
МСА 530 «Аудиторська вибірка»: Міжнародні стандарти контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2010 р., част. 1	Розгляд характеру знайдених аудиторських доказів та можливе відхилення або умови викривлення чи інші характеристики допоможуть аудитору визначити, що складає відхилення або викривлення і яку сукупність слід використовувати для вибірки	Здійснення вибіркової аудиторської перевірки
Міжнародний стандарт аудиту 700 «Аудиторський висновок про фінансову звітність»: Міжнародні стандарти контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2010 р., част. 1	Передбачає надання рекомендацій щодо форми і змісту аудиторського висновку, який надається в результаті аудиторської перевірки фінансових звітів суб'єкта господарювання, проведеної незалежним аудитором.	Для проведення перевірок та запис даних у аудиторському висновку на основі аудиторських доказів.
Міжнародний стандарт аудиту 701 «Модифікація висновку незалежного аудитора»: Міжнародні стандарти контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2010 р., част. 1	Передбачає надання рекомендацій щодо форми і змісту модифікованого аудиторського висновку, який надається в результаті аудиторської перевірки фінансових звітів	Для проведення перевірок та запис даних у модифікованому аудиторському висновку

1.3. Організація та методика обліку процесу формування фінансових результатів

Організація бухгалтерського обліку- це сукупність дій зі створення цілісної системи бухгалтерського обліку, підвищення і тримання рівня її організованості, функціонування якої спрямоване на забезпечення інформаційних потреб користувачів облікової інформації, включаючи вибір форм організації та формування матеріального й інформаційного забезпечення облікового процесу.

Організація обліку має бути раціональною, за якої облік може найбільш успішно виконувати поставлені перед ним завдання при найменших затратах часу і засобів праці.

У ринкових умовах господарювання в Україні підвищуються вимоги до процесу формування інформації про результати діяльності. У центрі наукових досліджень винесено питання корисності та ефективності облікової інформації про результати діяльності підприємств різних форм власності та організаційних структур. Особливої актуальності ці питання набувають в процесі роботи з адаптації вітчизняної облікової практики з міжнародним досвідом. Реформування бухгалтерського обліку пов'язано зі змінами у формуванні інформації про доходи, витрати, і врешті, про фінансові результати. Відображення достовірних фінансових результатів – один з найбільш відповідальних аспектів бухгалтерського обліку. Формування показника фінансового результату – це підсумок порівняння визнаних доходів і витрат, а тому достовірність даного показника забезпечується через розуміння сутності об'єктів обліку. Методологічні засади формування та визнання у бухгалтерському обліку інформації про фінансові результати викладено у національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», 15 «Дохід» і 16 «Витрати». Норми цих Положень застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами, незалежно від форм власності (за винятком бюджетних установ).

Відповідно до П(С)БО 15 -дохід визнається під час збільшення активів або зменшення зобов'язань, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників) за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Критерії визнання доходу застосовуються окремо до кожної операції. Однак, ці критерії потрібно застосовувати і до окремих елементів однієї операції або до двох чи більше операцій разом, якщо це впливає із суті такої господарської операції. Не визнаються доходами надходження від інших осіб, а саме суми податку на додану вартість, акцизів, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету і позабюджетних фондів; сума надходжень за договором комісії, агентськими та іншим договорами; сума

попередньої оплати продукції, товарів, робіт, послуг; сума авансу в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг); сума завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено договором; надходження, що належать іншим особам; надходження від первинного розміщення цінних паперів.

Оскільки ключовим аспектом у визначенні принципів нарахування та відповідності є момент виникнення доходів і вони відображаються у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності саме у момент їх виникнення незалежно від сплати грошових коштів або від дати надходження, то на рис.

1.3. відображено умови визнання доходів згідно національних стандартів.

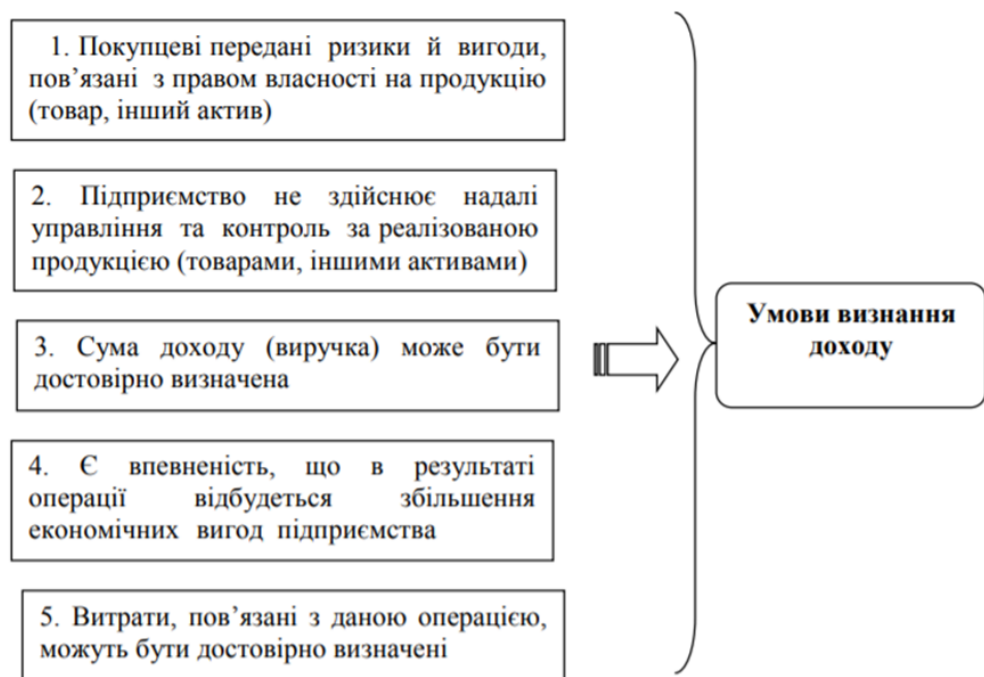

Рис. 1.3. Умови визнання доходів згідно національних стандартів

Слід зазначити, що об'єктом зазначеного Положення є тільки процедура обліку доходу, сутність якого визначено в стандарті, як результат певних операцій та подій звичайної діяльності та надзвичайних подій, за винятком доходу, який описаний іншими стандартами, зокрема П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», П(С)БО 13 «Фінансові інструменти», П(С)БО 14 «Оренда», або доходу спеціалізованих галузей, діяльність яких не відображена в Положеннях.

Якщо основні правила та моменти визнання доходу регламентовано П(С)БО 15 «Дохід», то уточнення й конкретизацію цих правил встановлюють інші П(С)БО. У зв'язку з необхідністю обґрунтування правильності відображення у обліку інформації про доходи у додатку А розглянуто його складові та моменти визнання на підставі П(С)БО. Визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку згідно вимог П(С)БО 15 «Дохід» за такими групами: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи. Далі в даному стандарті вказано, що склад доходів, які відносяться до відповідної групи, встановлено НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Втім, необхідно підкреслити, що згідно Положення доходи класифікуються за такими групами:

- дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- інші операційні доходи;
- дохід від участі в капіталі;
- інші фінансові доходи;
- інші доходи.

Зазначимо, що в звіті про фінансовий результат визначається показник чистого прибутку (збитку) наростаючим підсумком за наступними проміжними показниками: валовий прибуток підприємства - результат від реалізації товарів (робіт, послуг), фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат від звичайної діяльності; фінансовий результат (чистий прибуток чи збиток) - як результат діяльності підприємства в цілому за звітний період.

При вивченні та аналізі вимог П(С)БО 15 «Дохід» можна зробити висновок, що дохід від звичайної діяльності визнається, виходячи з економічної суті кожної окремої операції та класифікується за групами згідно джерел одержання доходу, зокрема від реалізації активів і надання послуг, внаслідок використання активів іншими сторонами і визнаних доходів

внаслідок цільового фінансування. Таким чином, кожний вид доходу повинен класифікуватися за групами з врахуванням джерел одержання. За вимогами інших П(С)БО підприємства визнають доходи внаслідок дооцінки активів, безкоштовного отримання активів, відшкодування іншими сторонами визнаних підприємством втрат. Правила та момент визнання доходів від інших операцій тільки частково визнано положеннями (стандартами), але не завжди визнано класифікаціями за групами, які встановлені П(С)БО 15 «Дохід».

У окремих випадках порядок визнання доходів уточнюється Інструкцією по застосуванню Плану рахунків. Наявність розбіжностей пояснюються передусім різними трактуваннями економічної суті доходу, а також новими підходами до методики обліку доходів, запровадженими національними стандартами обліку. Важливою умовою раціональної організації обліку є науково обґрунтована класифікація доходу за вище переліченими групами. Вона необхідна для правильного розуміння інформації користувачами, підвищення її якості і достовірності. У зв'язку з цим виникає необхідність проаналізувати класифікацію доходів згідно вимог П(С)БО.

Основна діяльність - діяльність, пов'язана з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), яка є основною метою діяльності підприємства і забезпечує отримання основної частини доходу. Що стосується ПрАТ «Лантманнен Акса», то це є виробництво сухих сніданків, батончиків та ін. Визнані доходи від основної діяльності на Товаристві формуються за рахунок доходу (виручки) від реалізації товарів; доходу від реалізації готової продукції; доходу від виконання робіт, надання послуг. Згідно вимог П(С)БО 15 дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів) визнається за наявності всіх наведених нижче умов, а саме: покупцеві передані суттєві ризики і винагороди, пов'язані з правом власності на товари (продукцію, активи); підприємство не здійснює подальшого управління та контролю реалізованих товарів (активів); сума доходу може

бути достовірно визначена; є впевненість, що внаслідок операції відбудеться збільшення економічної вигоди підприємства; витрати, пов'язані з даною операцією, можуть бути визначені достовірно. Сума доходу від реалізації товарів (робіт, послуг) відображається в Звіті про фінансові результати.

Основним принципом формування витрат і визначення фінансового результату є співставлення витрат з доходами, для одержання яких вони понесені за звітними періодами. За такого підходу доходи і витрати відображаються в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження грошових коштів чи інших активів. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності визначає П(С)БО 16. Облік витрат повинен базуватися на загальних принципах і підходах, тобто на загальних методологічних засадах. Для цього необхідно конкретизувати такі поняття як: капіталізовані витрати і витрати звітного періоду, зменшення доходу і витрати, які зменшують власний капітал (рис. 1.4).

Рис. 1.4 Порядок визнання витрат в бухгалтерському обліку

Капіталізовані витрати - вартість активів (товарів) у грошовому виразі, які вже одержані чи ті витрати, які принесуть економічні вигоди у майбутніх періодах. Якщо витрати, понесені в одному звітному періоді, принесуть доходи в майбутніх звітних періодах, то такі витрати підлягають капіталізації, тобто включаються до складу активів підприємства чи виробничої собівартості готової продукції. Капіталізовані витрати накопичуються протягом певного періоду та формують первісну вартість необоротного чи оборотного активу. До витрат майбутніх періодів відносяться суми витрат, визнаних (нарахованих) в обліку відповідно до встановленого порядку, але тільки ті, що не пов'язані із формуванням доходів звітного періоду. Витрати майбутніх періодів розподіляються між звітними періодами у випадку, коли вони обумовлюють одержання економічних вигод протягом певних періодів. Таким чином, витрати майбутніх періодів, як і капіталізовані витрати не впливають на фінансовий результат звітного періоду. Витрати звітного періоду – це витрати того періоду, в якому вони були здійснені і класифікуються на дві основні складові: витрати від звичайної діяльності і надзвичайних подій. Класифікація витрат від звичайної діяльності за групами встановлюється Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку. Витрати звітного періоду мають різне цільове спрямування, але найбільш загальним і принциповим є їх класифікація на витрати від операційної діяльності, фінансові витрати, витрати від участі в капіталі, інші витрати та надзвичайні витрати, а також витрати з податку на прибуток.

Склад витрат операційної діяльності і їх класифікація за групами встановлена П(С)БО16 «Витрати». Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), поділяються на адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати.

Фінансові витрати визнаються відповідно до методологічних засад, встановлених НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Первинні документи - це документи, створені у письмовій або електронній формі, які містять відомості про господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації (власника) на їх проведення. Усі первинні документи повинні містити обов'язкові реквізити : назва; дата та місце складання; назва підприємства; зміст, обсяг, одиничі виміру; посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції та правильність її оформлення; підпис. Наявність усіх реквізитів на документі надає йому юридичної сили та доказовості.

Первинні документи з обліку фінансових результатів:

- видаткова накладна - є первинним документом постачальника, який підтверджує факт передачі товарно-матеріальних цінностей від постачальника до покупця. Складається накладна у двох примірниках та заповнюється головним бухгалтером або іншою уповноваженою особою;
- товаро-транспортна накладна - використовується, якщо в процесі купівлі-продажу бере участь транспортна (експедиторська) компанія, що займається перевезенням товару від продавця до покупця. Складається у двох примірниках і підписується відповідальними особами;
- інвойс - документ, що надається продавцем покупцеві та містить перелік товарів, їх кількість і ціну, за якою вони поставлені покупцеві, формальні особливості товару (колір, вага ті інші), умови поставки і відомості про відправника та одержувача. Виписка інвойсу свідчить про те, що (крім випадків, коли постачання здійснюється по передоплаті) у покупця з'являється обов'язок оплати товару відповідно до зазначених умовами, а також про те, що товар відвантажено відповідно до умов поставки. Затвердженої форми інвойсу та вимог щодо його заповнення законодавством України не передбачено;
- акт приймання виконаних робіт (наданих послуг) - документ, який фіксує фактичне виконання будівельно-монтажних робіт на будівельному майданчику та ремонтні роботи. Складається та підписується

представниками сторін договору (замовником та підрядником) або відбірковою комісією;

- виписки банку - це документ (також відомий як виписка з рахунку), який зазвичай надсилається банком власнику рахунку щомісяця, у якому підсумовуються всі операції за рахунком протягом місяця. Банківські виписки містять інформацію про банківський рахунок, таку як номери рахунків та детальний перелік депозитів та зняття коштів;
- касові ордери - застосовуються для оформлення надходження/видачі готівки до каси;
- бухгалтерська довідка - на підставі цього документа, як правило, здійснюються коригувальні записи в облікових регістрах у зв'язку з виправленням помилок в бухобліку. Також може бути використана для підтвердження операцій, значення яких було отримане розрахунковим шляхом;
- акт на списання матеріалів - підстава відносити вартість використаних матеріалів до витрат;
- платіжні доручення - розрахунковий документ, що містить письмове розпорядження платника до обслуговуючого банку про списання з рахунку зазначеної суми коштів та його перерахування на рахунок одержувача;
- авансові звіти – звіти, які підтверджують факт того, що працівник використав кошти за призначенням. Авансовий звіт заповнюється підзвітною особою і підписується керівником підприємства;
- бухгалтерська довідка – є універсальним документом, який використовується для будь-яких цілей. Є незамінним помічником бухгалтера, фактично даний документ прикриває у випадках, коли неможливо використати чи скласти інший первинний документ.

Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку фінансових результатів наведена у таблиці 1.3.1.

**Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку фінансових
результатів**

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Сума,грн	Підстава
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Перераховано передоплату постачальнику за напівфабрикати	631	311	240 000,00	Виписка банку
2	Податковий кредит по ПДВ	641	644	40 000,00	Податкова накладна
3	Оприбутковано напівфабрикати	202	631	200 000,00	ТТН
4	Відображено податковий кредит по ПДВ	644	631	40 000,00	Податкова накладна
5	Відображено вартість вантажних робіт сторонній організації	202	631	2 000,00	Акт виконаних робіт
6	Податковий кредит по ПДВ	641	631	400,00	Податкова накладна
7	Оплачено вартість вантажних робіт	631	311	2 400,00	Виписка банку
8	Відпущено напівфабрикати на виробництво	23	202	150 000,00	Накладна на внутрішнє переміщення
9	Нараховано заробітну плату працівникам, зайнятим у виробництві	23	661	25 000,00	Табель обліку робочого часу
10	Нараховано єдиний соціальний внесок (22%)	202	651	5 500,00	Довідка бухгалтерії
11	Нараховано амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення	91	131	3 400,00	Довідка бухгалтерії
12	Нараховані загальновиробничі витрати	91	65,66	2 200,00	Довідка бухгалтерії
13	Змінні загальновиробничі витрати	23	91	1 500,00	Розрахунок бухгалтера
14	Постійні загальновиробничі витрати	901	91	800,00	Довідка бухгалтера
15	Нараховано суму адміністративних витрат	92	65,66	1 500,00	Довідка бухгалтерії
16	Оприбутковано готову продукцію на склад	26	23	1 884,00	Картки складського обліку
17	Одержано дохід від реалізації продукції	311	701	240 000,00	ТТН, виписка банку
18	Податкове зобов'язання по ПДВ	701	641	40 000,00	Податкова накладна
19	Відображено розрахунки за збут продукції	93	65,66	11 000,00	ТТН
20	Закриття рахунків доходів	701	791	200 000,00	Довідка бухгалтерії

Продовження таблиці 1.3.1

1	2	3	4	5	6
21	Списано собівартість реалізованої продукції	791	901	120 000,00	Накладна
22	Списано адміністративні витрати	791	92	1 500,00	Довідка бухгалтерії, чек
23	Списано витрати на збут	791	93	11 000,00	Довідка бухгалтерії
24	Списано загальновиробничі витрати	791	91	3 300,00	Довідка бухгалтерії
25	Нараховано податок на прибуток (18%)	98 79	641 98	11 556,00	Довідка бухгалтерії
26	Визначено розмір чистого прибутку	791	441	52 644,00	Довідка бухгалтерії

1.4. Сучасні інформаційні технології обліку процесу формування фінансових результатів

Створення ефективної системи управління прибутком досягається шляхом оптимізації взаємовідносин та обміну інформацією між внутрішніми структурними службами та підрозділами підприємства, що пов'язані між собою. Вони повинні забезпечувати розробку та прийняття управлінських рішень з окремих аспектів формування, розподілу та використання прибутку і нести відповідальність за отримані результати.

Найпопулярнішою бухгалтерською програмою для ведення обліку в Україні є – «1С: Бухгалтерія».

«1С:Бухгалтерія» дозволяє автоматизувати обробку всіх розділів бухгалтерського обліку: банківських і касових операцій; основні засоби та нематеріальні активи; матеріали; товари та послуги, виконання робіт; облік виробництва; розрахунки за валютними операціями; взаєморозрахунки з організаціями; розрахунки з відповідальними особами; розрахунки заробітної плати; розрахунки з бюджетом інших відділів бухгалтерського обліку.

Програма «1С: Бухгалтерія» має гнучкі можливості обліку: використання декількох планів рахунків одночасно; багаторівневі плани

рахунків; багатовимірний аналітичний облік; багаторівневий аналітичний облік; кількісний облік; багатовалютний облік по необмеженому числу валют; ведення на одному комп'ютері обліку для декількох підприємств; ведення консолідованого обліку; введення, зберігання і друк будь-яких первинних документів.

Для коректного формування звітів за фінансовими результатами необхідно, щоб за період, який буде відображений у звіті, були проведені певні регламентні операції. Зазвичай їх виконують за допомогою обробки «Закриття місяця» (Рис. 1.5.).

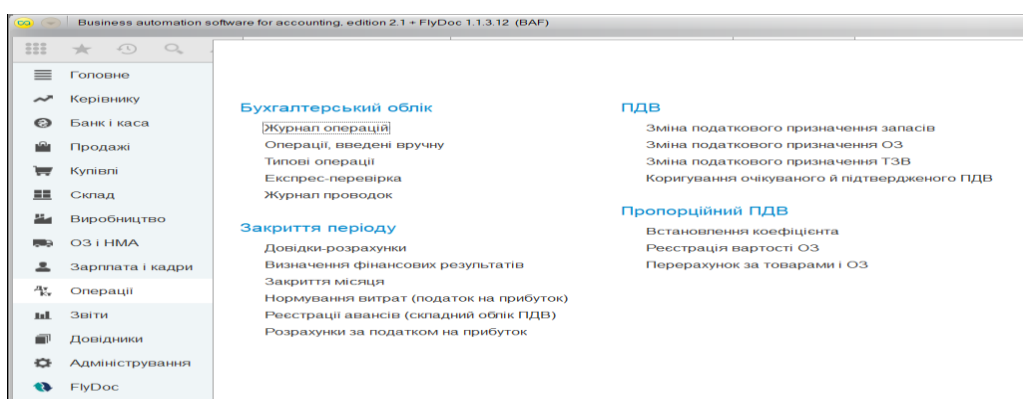

Рис. 1.5. Закриття місяця в програмі «1С: Бухгалтерія»

Документ **Визначення фінансових результатів** (меню **Операції - Закриття періоду -** **Визначення фінансових результатів**) використовується для визначення фінансового результату підприємства шляхом закриття доходів і витрат, а також для визначення залишку нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Рекомендується зберігати документ наприкінці місяця після врахування всіх господарських операцій, які впливають на ваші доходи та витрати, включаючи витрати на податок на прибуток (Рис.1.6).

Визначення фінансових результатів ДО000000003 від :

Провести та закрити   Записати   Провести   Др Кр

Номер: ДО000000003   від: 31.03.2015 23:59:59   Організація: Добро

Закривати доходи та витрати (на рахунок 79)

Розраховувати прибуток/збиток (на рахунку 44)

Коментар: Відповідальний: Абдулов Юрій Володимирович

Рис. 1.6 Визначення фінансових результатів в програмі «1С: Бухгалтерія»

Під час закриття доходів і витрат накопичені залишки на рахунках класів 7, 8 і 9 списуються на відповідні субрахунки рахунку 79 Фінансові результати.

При наявності документа з прапорцем Розрахувати прибуток/збиток отриманий фінансовий результат з урахуванням використаного прибутку поточного періоду (субрахунок 443 Прибуток, використаний у звітному періоді) списується на субрахунок 441 Нерозподілений прибуток або 442 Непокритий. втрати. Прибуток і збиток слід розраховувати наприкінці року.

Висновки за розділом I

Існують різні підходи до трактувань економічного змісту поняття «фінансові результати» в історії економічної науки.

Проведений аналіз поняття «фінансові результати» вказує на те, що з розвитком економічних відносин змінювалось і саме тлумачення у різних економічних школах. Видно чіткий перехід від трактування «фінансові результати» як прибутку, що є джерелом багатства, до трактування фінансового результату з точки зору доданої вартості, що створюється працею найманих працівників.

Фінансовий результат роботи підприємства як одна з основних категорій економіки може виступати у двох формах- прибуток або збиток.

На підставі проведеного нами аналізу можемо стверджувати, що досить складною і в одночас багатовимірною є категорія фінансовий результат. Він виступає у формі прибутку і є головною метою діяльності підприємства на ринку. Також є одним з ключових показників, який визначає ефективність його діяльності.

Організація бухгалтерського обліку- є сукупністю дій за створення цілісної системи бухгалтерського обліку, підтримання та підвищення рівня її організованості, функціонування якої спрямоване на забезпечення інформаційних потреб користувачів облікової інформації.

Організаційні питання обліку доходів, витрат та фінансових результатів на ПрАТ «Латманнен Акса» регламентуються обліковою політикою.

Для узагальнення інформації про доходи призначено рахунки 7 класу «Доходи і результати діяльності». Рахунки даного класу є тимчасовими і використовуються для накопичення інформації про доходи за звітний період, по закінченню якого сальдо цих рахунків переноситься на рахунок 79 «Фінансові результати».

Витрати узагальнюються на рахунку 9 «Витрати діяльності». Вони активні, за дебетом відображаються витрати потім списуються на рахунок 79 «Фінансові результати», яке оформлюється довідкою бухгалтерії.

На ПрАТ «Лантманнен Акса» використовується типова кореспонденція рахунків з обліку доходів, витрат і фінансових результатів.

Для ефективного управління фінансовими результати необхідно мати детальну інформацію про них. Для цього вважаємо за доцільне використання методу аналітичних рахунків.

За результатами дослідження нами віділено такі основні напрями удосконалення обліку і звітності про фінансові результати:

1. Формування виваженої облікової політики з урахуванням впливу її положень на формування фінансових результатів.

2. Автоматизація обліку фінансових результатів із застосуванням управлінських інформаційних систем. До класу управлінських систем належать функціонально повні системи організаційного управління з елементами бухгалтерського обліку, планування, діловодства, а також модулями прийняття рішень.
3. Використання методів управлінського обліку для підвищення якості інформації про фінансові результати, що використовується у процесі управління підприємством. Тому ми вважаємо за доцільне рекомендувати керівництву ПрАТ «Лантманнен Акса» звернутися до програмісті з метою включення показника маржинального доходу до програми «1С : Підприємство версії 8.3», для економії часу бухгалтерів.

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ЛАНТМАННЕН АКСА» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку ПрАТ «Лантманнен Акса»

Lantmännen - лідер у Північній Європі у галузі сільського господарства, виробництва харчових продуктів, машинобудування, біоенергетики. При виробництві харчових продуктів головними принципами роботи Lantmännen є висока якість та натуральність сировини, виробництво без штучних добавок та консервантів. Не випадково символом Lantmännen є паросток - символ життя. Адже Товариство бере найкорисніше від землі та створює умови для повноцінного життя, виготовляючи безпечні та високоякісні продукти харчування.

Швеція, батьківщина концерну Lantmannen, має дуже багаті традиції фермерських союзів. Ці союзи створювалися на засадах демократичності в управлінні, контролю якості, чесного розподілу прибутку, а також на основі рівних фінансових внесків їхніх членів. Такі фермерські співтовариства почали створюватися в кінці XIX ст., і на базі одного з них у 1880 році власне і виник Lantmannen.

Протягом 160 років свого існування компанія не лише продовжувала найкращі фермерські традиції, а й розвивала все найцінніше, що напрацювали сільськогосподарські союзи. До Lantmannen долучалися все нові й нові люди, і зараз його власниками є 29 000 шведських фермерів.

Представництво Lantmannen в Україні

У 1991 році на Бориспільському заводі продтоварів було встановлено обладнання з виготовлення швидких сніданків англійської компанії APV-Baker. Виробничі лінії такого технологічного рівня були використані в

Україні вперше. Власне, так у Борисполі і розпочалося виготовлення високоякісної продукції на основі зернових.

У 1996 році підприємство було приватизовано. 1997 року було створено торгівельну марку «START!», яка за час свого існування розширила асортимент від двох до 35 найменувань.

Початок 2000 року був важливим етапом у розвитку Бориспільського заводу: він став одним із підприємств найбільшої шведської компанії «Cerealia Group» і згодом змінив назву на ВАТ «Сіріалія Україна». У 2004 році почалося виробництво мюслів та злакових сумішей під брендом «АХА».

12 квітня 2006 року рішенням загальних зборів акціонерів назва компанії ВАТ «Сіріалія Україна» була змінена на Відкрите акціонерне товариство «Лантманнен Акса». Підприємство увійшло до складу концерну Lantmannen.

З 19 квітня 2011 року Відкрите акціонерне товариство «Лантманнен Акса» перейменовано на Публічне акціонерне товариство «Лантманнен Акса».

07 червня 2016 року компанія «Лантманнен Акса» змінила організаційно-правову форму з Публічного акціонерного товариства «Лантманнен Акса» на Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса».

Завдяки використанню унікальних технологій виробництва та постійному збільшенню асортименту, компанія «Лантманнен Акса» сьогодні є найбільшим виробником швидких сніданків в Україні. Бренди «START!» та «АХА» популярні не лише в Україні, але й в Росії, Молдові, Грузії, Білорусії, Вірменії, Латвії, Азербайджані, Узбекистані, Казахстані, Киргизстані, країнах Балтії та Данії, ОАЕ, Йорданії та Китаї.

Лантманнен Акса прагне зробити свій внесок у створенні суспільства, де кожному буде добре жити. Суспільство, яке відповідально ставитиметься до використання ресурсів нашої Землі, яка дає нам їжу і тепло. Суспільство з аграрною культурою, що приносить користь не лише сучасному, але й майбутнім поколінням.

Тож концепція бізнесу виражається простими за формою, але глибокими за суттю словами: «ми несемо відповідальність за якість нашої продукції від землі до столу». Це означає, що від початку виробничого циклу - посіву зернових культур - і до кінцевої обробки та виробництва, від сировини до продукту у супермаркеті ми контролюємо якість продуктів та забезпечуємо виключно високий їх рівень.

Така концепція зумовлює й інший бік діяльності концерну - соціальний. Lantmannen є учасником багатьох екологічних ініціатив, серед яких перехід на природні джерела енергії, розвиток агрокультури майбутнього, виробництво нових видів здорової їжі. Окрім цього, Лантманнен несе повну відповідальність за землю, на якій працює, намагаючись залишити її майбутнім поколінням не просто у не гіршому, але навіть у кращому стані, ніж вона була до нас.

Саме ці принципи допомагають Підприємству брати найкраще від довкілля і створювати корисні, здорові та екологічно чисті продукти. І все це задля того, щоб допомагати людям жити повноцінним життям, не жертвуючи ані задоволенням від їжі, ані її якістю.

Метою підприємства є задоволення щоденних потреб найширшого кола споживачів завдяки різноманітному асортименту і високій якості виробів, які є результатом виробництва майстрів підприємства.

Основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД:

10.61 Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості

10.89 Виробництво інших харчових продуктів, н.в.і.у

46.39 Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами

47.91 Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу Інтернет.

Основними видами продукції, що виробляє Товариство є сухі сніданки ТМ «START», ТМ «АХА», каші миттєвого приготування ТМ «АХА» та зернові батончики ТМ «АХА».

Продукція виготовляється за технологією екструзії, яка поєднує дію високої температури та різких змін тиску при обробці зерна. Термічна обробка проводиться настільки швидко, що всі вітаміни та інші корисні речовини повністю зберігаються в готовому продукті. Екструзія виробляє високоякісний натуральний продукт, який не містить холестерину і має ідеальний баланс поживних речовин і клітковини. Асортимент продукції складається з різних видів сухих сніданків, подушок, мюслі, круп, фігурних виробів.

Особливу увагу компанія приділяє контролю якості, який починається з відбору сировини і триває до випуску готової продукції. Виробничий процес закритий і повністю автоматизований, а вимірювання основних органолептичних і фізико-хімічних показників виробленої продукції відбувається кожні півтори години.

Продукція компанії відрізняється високою якістю. Системи управління ПрАТ «Лантманн Акса» пройшли оцінку та сертифікацію відповідно до вимог міжнародного стандарту FSSC 22000.

Впровадження міжнародної схеми сертифікації FSSC 22000_v.4.1. дає наступні переваги для компанії:

- підвищення конкурентоспроможності;
- вихід на нові ринки збуту;
- підвищення довіри і впевненості в безпеці та якості готової продукції.

Однією з важливих складових забезпечення якості є можливість відстежувати кожну партію готової продукції ще з етапу виробництва інгредієнтів. Проект отримання даного сертифіката зайняв більше трьох років. Було інвестовано близько €1 млн у внесення доповнень і змін до виробничого процесу, зберігання сировини і матеріалів, логістику, зберігання

транспортної тари і технологічні потоки. Так само все це тісно пов'язано з питаннями гігієни і мікробіології на самому виробництві, умовами зберігання готової продукції і доставки її безпосередньо покупцям.

Основним ринком збуту продукції Товариства є Україна.

Збут продукції здійснюється через великі торгові мережі та мережу дистриб'юторів.

Основними покупцями продукції Товариства в Україні є: ТОВ «АТБ-Маркет»; ТОВ «АЛМІ-ТРЕЙД»; ТОВ «Альтер П»; ПП «Аванта Трейд»; ТОВ «Альянс Маркет»; ТОВ «АФІНА-ГРУП»; ТОВ «АШАН УКРАЇНА ГІПЕРМАРКЕТ»; «Білла-Україна П»; ПП «Болеро-Сервіс»; ТОВ «ДІВІЯ ТРЕЙД»; ТОВ «ЕКО»; ТОВ «Експансія»; ТОВ «ІРБІС КОМПАНІ»; ТОВ «СІЛЬПО-ФУД»; ТОВ «СОЮЗ ТГ»; ТОВ «СТС ГРУПП»; ПП «ТАВРІЯ ПЛЮС»; ТОВ «ФОРА»; ТОВ «Фудком».

Товариство також поставляє продукцію на експорт – до Данії, Росії, Естонії, Латвії, Молдови, Узбекистану, Киргизстану, Грузії, Азербайджану, Білорусії, Вірменії, Туреччини, Китаю, Гамбії, Тайваню (Гонконгу), Японії, Марокко, Норвегії, Швеції, Сьєрра-Леоне, США, Лівану, Ізраїлю, Іраку, Гвінеї, Румунії, Кувейту, Бахрейн, Суринам, Маврикію, Саудівській Аравії, Оману, Домініканської Республіки, Мальти, Лівії, Гани.

Основними конкурентами Товариства є фірма «Nestle» Швейцарія (пластівці, подушечки, фігурні вироби), «Bruggen» Німеччина (мюслі), Дніпровський комбінат харчових концентратів (пластівці, подушечки, фігурні вироби), ТОВ «Санні Фуд» (фігурні вироби), ТОВ «Компанія «Рідна Іжа»» (каші), «Вітьба» Білорусь, «Райсио Ньютришен» Росія.

При виробництві готової продукції Товариство прискіпливо ставиться до підбору сировини та використовує, переважно, вітчизняну сировину та пакувальні матеріали.

Але на жаль, значне зростання цін від вітчизняних постачальників, обмежене виробництво в Україні, неналежна якість змушують компанію

шукати постачальників сировини та пакувальних матеріалів в інших країнах. Це, в свою чергу, впливає на вартість готової продукції.

Основним видом сировини, що використовується для виробництва, є зернові, а саме: кукурудза; пшениця; овес; ячмінь; рис.

Крім того, у виробництві використовуються: цукор, рослинна олія, пальмова олія, сухе молоко, солод, фруктові добавки, горіхи, насіння, ароматизатори та інші.

Серед основних постачальників сировини та пакувальних матеріалів можна виділити: ТОВ « АГРОПРОД СТАНДАРТ», ТОВ «БЕСТ ВЕЙ ФУДЗ», ТОВ «ДЕМЕТРА-777», ТОВ «ДОБРОДІЯ ФУДЗ», ТОВ «ІТАК», ТОВ «КИЇВМОЛТОРГ», ТОВ «КОМОРА ОПТ», ТОВ «КРОК ТОРГОВА ФІРМА», ТОВ «МИР ШК», ТОВ «СТРИМ-КНК», ТОВ «ШОКОФРУТТ», ТОВ «Альтера Ацтека Мілінг Україна», ТОВ «Бергер Карго Україна», ТОВ «Галфрост», ПП «Глобалкакао», ТОВ «Демар Плюс», ТОВ «Дунапарк Таврія», ТОВ «Інгредія Компанія», ТОВ «Інтерстарч Україна», ПрАТ «Київський КПК», ТОВ «ЛанаПарк Торг.група», ТОВ «Наргус», ТОВ «Рихальський завод сухого молока», ТОВ «Софія Ленд», ТОВ «Трипільський пакувальний комбінат», ТОВ «Уні-Пак», ПП «Фацелія», ТОВ «Шевченківський завод продтоварів», ТОВ «Юрал Плюс» та інші.

Протягом 2020 року ціни на сировину у порівнянні з 2019 роком підвищились на 3%.

У 2020 році Товариство двічі переглядало та підвищувало ціни на свою продукцію: у січні- на 6%, листопаді- на 5%.

З екологічної точки зору виробнича діяльність Компанії є скоріше екологічною. Викиди від стаціонарних джерел забруднення незначні. Підприємство є платником екологічного податку. У 2019 році нараховано екологічний податок у розмірі 5,3 тис. гривень, до бюджету сплачено 4,9 тис. грн.

Товариство веде бухгалтерський облік та складає фінансову звітність згідно із вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову

звітність в Україні» від 16.07.1999 року №996- XIV зі змінами та доповненнями, в т.р. Законом України від 12.05.2011 року №3332-VI. Товариство обрало датою переходу на МСФЗ - 01.01.2012 року та з цієї дати складає фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності.

Облікова політика Товариства затверджена наказом за № 001 від 02.01.2020р (Додаток А).

Організаційно-правова структура підприємства:

ПрАТ «Лантманнен Акса» - це приватне підприємство. Форма організації ПрАТ «Лантманнен Акса» є товариство з обмеженою відповідальністю. Це означає, що засновники несуть ризик збитків лише у межах їх внесків до статутного капіталу, які вони можуть втратити і не відповідають власним майном у разі банкрутства.

Дана форма організації має свої переваги:

- Зростання фінансових можливостей підприємства внаслідок об'єднання кількох капіталів вкладників;

- Більша лояльність фінансових установ в питаннях надання кредитів

- Спрощена система оподаткування (оподаткування прибутку кожного учасника як індивідуального доходу).

Слабкі ж сторони даної форми організації проявляються у можливих розбіжностях інтересів засновників і, як наслідок, втратою гнучкості управління підприємства.

Організаційна структура фірми лінійно-функціональна. В основу створення покладено так званий «шахтний» принцип побудови і спеціалізації управлінського процесу по функціональним підсистемам організації (маркетинг, виробництво, фінанси, персонал, розробки і дослідження). Стиль керівництва є авторитарним. На чолі компанії стоїть генеральний директор, який віддає розпорядження своїм прямим підлеглим, а ті, в свою чергу передають їх на нижчі рівні. Перевагами такої структури є: чіткість і простота взаємовідносин, через невеликий розмір компанії, що полегшує

потік інформації в межах компанії та створює умови для контролю та оперативності у проведенні управлінських рішень.

При такій організаційній структурі важливим для ефективної діяльності компанії є чітке планування внутрішніх процесів. Проблеми, що виникають при лінійній структурі, пов'язані з інформаційною перевантаженістю лінійних керівників, що може призводити до зниження рівня мотивації та продуктивності керівників. Ця слабка сторона є класичною для даної організаційної структури, тому її вплив на організацію очевидний.

Структуру управління на ПрАТ «Лантманнен Акса» відображено у схемі 2.1.1. (Додаток Б).

Лінійно-функціональна організаційна структура являє собою комбінацію лінійної та функціональної структур. Ця структура ґрунтується на принципі вертикального розподілу повноважень та відповідальності за функціями та прийняттям рішень. Лінійно-функціональна структура дозволяє організувати управління за лінійною схемою, а функціональні підрозділи допомагають лінійним керівникам приймати рішення про відповідні адміністративні функції.

Функціональні керівники мають право безпосередньо впливати на виконавців. При цьому аби усунути можливість отримання виконавцями суперечливих вказівок:

- 1) або вводиться пріоритет вказівок лінійного керівника;
- 2) або функціональному керівнику передається лише певна частина повноважень;
- 3) або функціональному керівнику передається тільки право рекомендацій.

Директор у цілому керує бізнесом. Вирішує питання стратегічного характеру та контролює діяльність усіх підрозділів. Обов'язки :

- визначає, координує, формулює, планує та виконує всю діяльність компанії;
- визначає напрями розвитку бізнесу в діяльності та політиці;

- спрямовує діяльність персоналу на досягнення результатів;
- вживає заходів щодо забезпечення підприємства висококваліфікованими кадрами;
- забезпечує розробку, укладення та виконання колективного договору;
- вирішує питання в межах наданих йому прав, доручає виконання окремих завдань заступникам керівника;
- забезпечує дотримання законодавства, активне використання правових інструментів та покращення управління;
- здійснює заходи щодо соціального захисту підприємства;
- представляє компанію в органах влади та у відносинах з партнерами.

Фінансовий директор підпорядковується безпосередньо директору і фактично керує бізнес-діяльністю на оперативному рівні. Приймає рішення про рух фінансових потоків.

До його посадових обов'язків входить:

- організація ведення бухгалтерського обліку результатів фінансово-фінансової діяльності товариства, розрахунків і кредитів, контроль фінансового використання робіт, матеріалів і фінансових ресурсів, збереження майна підприємства.

- формулювання відповідно до законодавства про облікову політику, виходячи з особливостей підприємства.

- формування та своєчасне подання керівництву повної та достовірної інформації про діяльність підприємства, його активи, а також розробку та здійснення заходів, спрямованих на зміцнення фінансової дисципліни на підприємстві.

- здійснювати фінансовий аналіз господарської діяльності підприємства на основі даних адміністративного обліку та звіту з метою виявлення внутрішніх фінансових резервів, усунення невиправданих витрат, ефективного використання ресурсів підприємства.

- формувати бюджет підприємства на основі показників аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства та контролювати виконання бюджету з метою раціонального використання фінансових ресурсів.

- здійснює керівництво працівниками фінансового відділу та забезпечує зберігання бухгалтерських документів, а також подання їх до картотеки.

На одному рівні з фінансовим директором знаходяться заступник фінансового директора та головний бухгалтер.

Заступник директора з основних питань підпорядковується безпосередньо директору. Керує відділом продажу, відділом закупівель та відділом обслуговування корпоративних клієнтів.

Він відповідає за виконання таких завдань:

- встановлення цін на товари;
- аналіз та систематизація клієнтської бази;
- перевірка стану дебіторської та кредитної заборгованості клієнтів;
- підбір працівників у підпорядковані йому підрозділи;
- аналіз ринку;
- розвиток нових технологій;
- розробка товарної політики;
- перевірка стану робочих місць і дисципліни працівників;

Головний бухгалтер забезпечує організацію бухгалтерського обліку на підприємстві та контроль фінансового та раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Виробничу структуру ПрАТ «Лантманнен Акса» показано на рис. 2.1.1

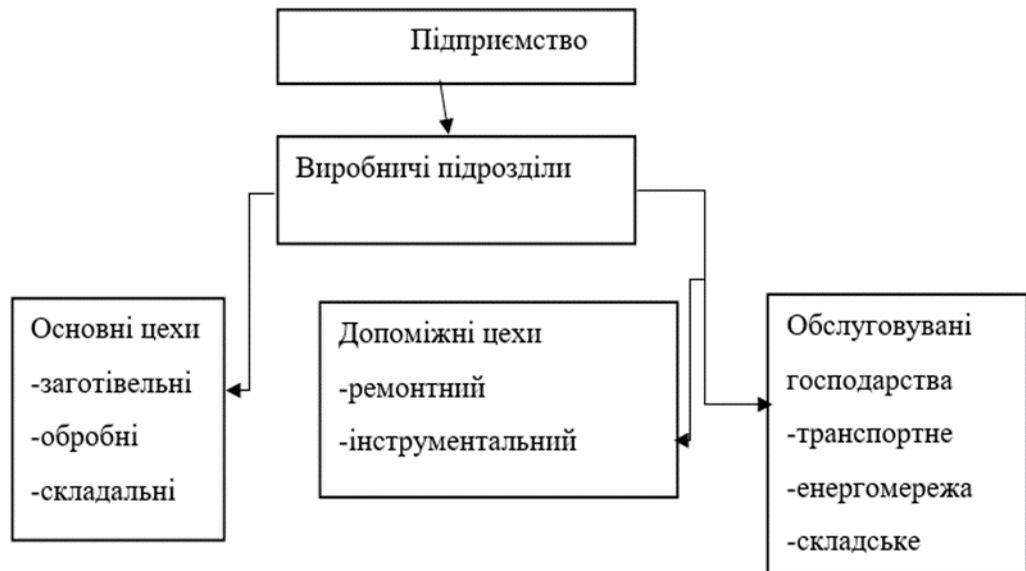

Рис. 2.1. Виробнича структура ПрАТ «Лантманнен Акса»

Виробничий відділ безпосередньо займається виробничою діяльністю, тобто переробкою та виробництвом борошна. Виробнича лабораторія, допоміжне та основне виробництво та склад знаходяться в підпорядкуванні директора Товариства.

Бухгалтерський облік підприємства ПрАТ «Лантманнен Акса» здійснюється відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV, нормативних актів, що регулюють методику ведення бухгалтерського обліку в Україні (Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, кодекси, закони і т.д.), Наказу про облікову політику підприємства, Положення про бухгалтерію та Статуту підприємства. Структуру бухгалтерії ПрАТ «Лантманнен Акса» наведено у схемі 2.1.2 (Додаток В).

Штат бухгалтерії складається з головного бухгалтера Мельничук Т.В. та ще 5 бухгалтерів, які відповідають за свої частки роботи згідно посадовим характеристикам.

Головний бухгалтер забезпечує дотримання встановлених єдиних методичних засад ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності та її своєчасне подання; здійснює контроль за обігом первинних

документів на підприємстві. Головний бухгалтер також веде головну книгу підприємства.

Заступник головного бухгалтера відповідає за розрахунки з основними засобами на підприємстві, а саме: амортизацію, ліквідацію, продаж, інвентаризацію основних засобів, внутрішні рухи основних засобів, розрахунки витрат на оновлення, облік МШП. Заступник головного бухгалтера також веде податковий облік, перевіряє правильність віднесення витрат до валових витрат і доходів, заповнює фінансову та податкову звітність.

Головний бухгалтер з оплати праці веде облік відпрацьованого працівниками часу, обліку виробництва, нарахування дотацій за коефіцієнтами участі працівників у роботі, заповнення та подання статистичних звітів про розрахунки за робочий та робочий час. Також займається нарахуванням заробітної плати, відпусток, лікарняних, проведенням та нарахуванням обов'язкових бюджетних внесків, заповненням та поданням звітності до фондів загальнообов'язкового державного страхування, пенсійного та податкового фонду.

Бухгалтер, який веде господарський облік підприємств, контролює надходження товарів, палива, запасних частин, оформляє інвентаризаційні документи зі складу, відстежує собівартість продукції, розраховує готову продукцію та реалізує готову продукцію в роздрібній мережі та покупцям.

Провідний бухгалтер з реалізації проводить облік розрахунків з замовниками і покупцями, здійснює облік розрахунків з покупцями та постачальниками, веде книгу придбання і реалізації, здійснює виписку податкових накладних проводить облік податкового кредиту та податкових зобов'язань.

Провідний бухгалтер з податкового обліку проводить облік майнових податків, екологічного податку та рентних платежів відповідно до чинного законодавства та інших нормативно-правових актів, своєчасне і достовірне відображення на рахунках бухгалтерського обліку результатів нарахування

майнових податків, екологічного податку та рентних платежів. Складає податкову звітність з майнових податків, екологічного податку та рентних платежів.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану ПрАТ «Лантманнен Акса»

Аналіз ділової активності поширюється на досить широкий спектр показників, які розкривають сутність економічних явищ у кількісному чи якісному вираженні в абсолютному чи відносному вираженні. Рушійні сили, умови та причини, що визначають той чи інший показник, називають факторами. Кожен без винятку показник фінансово-господарської діяльності підприємства є результатом взаємодії дуже великої кількості факторів.

Основні техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності наведені у таблиці 2.2.1.

Таблиця 2.2.1

Основні техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності підприємства ПрАТ «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Джерело інформації	№ п/п	Показник	Роки		Абсолютне відхилення, тис.грн.	Темп зміни,%
			2019	2020		
1	2	3	4	5	6	7
Ф1-П	1	Випуск продукції у діючих цінах, тис. грн.	502 429,88	531 626,26	29 196,38	105,81
Ф1-П	2	Випуск продукції в натуральному виразі, т	8 822	8 283	-539	93,89
Ф2, р2000	3	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	552 655	574 979	22 324	104,04
ф.1-П	4	Середня облікова кількість штатних працівників ,особи	260	258	-2	99,23
Пояснювальна записка	5	Фонд оплати праці штатних працівників, тис. грн.	74 181,9	78 811,4	4 629,50	106,24
р.1/р.4	6	Виробіток на одного працівника, тис.грн/особу	1 932,42	2 060,57	128,15	106,63
р.5/р.4	7	Середньорічна оплата праці, тис. грн./особу	285,32	305,47	20,15	107,06

Продовження таблиці 2.2.1

1	2	3	4	5	6	7
Ф.1,р.101 1(гр.3+ гр.4)/2	8	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	139443,50	177129,00	37685,50	127,03
р.1/р.8	9	Віддача основних засобів, грн/грн	3,60	3,01	-0,59	83,61
Ф.1,р.119 5	10	Середньорічні залишки обігових коштів, тис.грн	178296	166998	-11 298	93,66
р.3/р.10	11	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	3,09	3,44	0,35	111,33
Ф.1,р.130 0(гр.3+ гр.4)/2	12	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	274662	296475	21813	107,94
Ф1 р.1495	13	Власний капітал, тис. грн.	120283	155386	35 103	129,18
Ф2 р.2050	14	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	389726	379633	-10 093	97,41
р.14/р.3* 100	15	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	70,51	66,03	-4,48	93,65
Ф2,р.250 0	16	Матеріальні витрати, тис. грн	306018	293298	-12 720	95,84
р.1/р.16	17	Матеріаловіддача, грн/грн	1,64	1,81	0,17	110,36
Ф2,р.255 0	18	Операційні витрати, грн	488326	479011	-9 315	98,09
Ф2 р.2090	19	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	162929	195346	32 417	119,90
Ф2,р.219 0	20	Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	39725	75154	35 429	189,19
Ф2 р.2350	21	Чистий прибуток, тис.грн	30106	35103	4 997	116,60
р.20/р.18 *100	22	Рентабельність операційної діяльності,%	8,14	15,69	7,55	x
р.21/р.15 *100	23	Рентабельність власного капіталу,%	25,03	22,59	-2,44	x
р.21/р.12 *100	24	Рентабельність загальна (активів),%	10,96	11,84	0,88	x

Проведений аналіз основних техніко-економічних показників Товариства «Лантманнен Акса» показує, що випуск продукції у діючих цінах у 2020 році збільшився на 29 196,38 тис. грн або на 5,81% у порівнянні з 2019 роком. Це пояснюється тим, що відбулось збільшення ціни на продукцію.

Випуск продукції у натуральному виразі у 2020 році зменшився на 539 тонн. Дана тенденція характеризується такими трьома факторами виробництва як: трудові ресурси; засоби праці; предмети праці.

Чистий дохід від реалізації продукції збільшився на 22 324 тис. грн або на 4,04% за рахунок збільшення ціни на продукцію.

Фонд оплати праці штатних працівників у 2020 році збільшився на 4 629,50 тис. грн у зв'язку зі збільшенням розміру мінімальної заробітної плати.

Середньорічна оплата праці також збільшилась на 20,15 або на 7,06% у порівнянні з 2019 роком. Виробіток на 1 працівника зріс на 6,63%. Ці дані свідчать про покращення ефективності роботи Товариства.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу за 2020 рік склала 258 чоловік. У порівнянні з 2019 роком вона зменшилась на 0,8%. Загальний фонд оплати праці у звітному році склав 78 811,4 тис. грн., що на 6,2% більше ніж у 2019 році. Це пояснюється тим, що кожного року зростають кваліфікаційні вимоги до персоналу. Кадрова програма Товариства спрямована на підвищення рівня кваліфікації працівників, їх особистого зростання та зростання ефективності праці. Своєчасність виплати заробітної плати працівників, надання їм соціальних і матеріальних пільг, мотивація працівників, насамперед нематеріальна, зацікавлює персонал підвищувати рівень кваліфікації та отримувати додаткові знання, працювати над своїми особистим зростанням.

Lantmanen Cerealia відома на ринку праці України як компанія, здатна залучати та розвивати кращий персонал, в свою чергу підтримуючи високий стандарт управління.

Протягом року проводилося регулярне навчання працівників Товариства за наступними напрямками:

- охорона праці і техніка безпеки;
- санітарія і ХАССП;
- правила експлуатації пакувального устаткування;
- технологічний процес і операційні інструкції.

Середньорічна вартість основних засобів у 2020 році зросла на 37 685,50 тис. грн або на 27,03% у порівнянні з 2019 роком, за рахунок поточного ремонту та придбання основних засобів.

Постійно проводяться модернізація виробництва, поточний ремонт та закупівля нових машин і приладів.

Своєчасний і якісний догляд за обладнанням дозволив підвищити ефективність роботи обладнання та якість продукції, що випускається, організувати виробництво нових видів продукції.

Одним з показників ефективності використання основних засобів є віддача основних засобів. Віддача основних засобів за 2020 рік становить 3,01. Даний показник характеризує скільки гривень виробленої продукції припадає на 1 гривню основних засобів. Негативна динаміка доводить те, що Товариство використовує не повну ефективність основних засобів.

Середньорічні залишки обігових коштів у 2020 році зменшились на 6,34%. Коефіцієнт оборотності обігових коштів зріс на 11,33%. Середньорічна вартість активів зросла на 7,94%. Власний капітал зріс у 2020 році на 29,18% в порівнянні з 2019 роком.

Собівартість реалізованої продукції - це основний показник, що характеризує витрати на виробництво і реалізацію продукції. Собівартість реалізованої продукції зменшилась на 10 093,0 тис. грн (2,59%) у зв'язку з зменшенням обсягу виробництва. Матеріальні витрати також мали тенденцію до зменшення, за 2020 рік склали 293 298,00 тис. грн, що на 4,16% менше ніж у 2019 році. Витрати на 1 грн. реалізованої продукції становили 66,03 коп., тобто в порівнянні з 2019 роком вони зменшились на 4,48 коп. за рахунок зменшення собівартості реалізованої продукції.

Матеріаловіддача- показник, що характеризує рівень ефективності використання матеріальних ресурсів у 2020 році склав 1,81 , що на 10,36% більше ніж у 2019 році. Це пояснюється тим, що відбулось збільшення ціни на ресурси та тарифів перевезення[33].

Щомісячно на Товаристві проводяться експерименти щодо покращення органолептичних показників та смакових властивостей продуктів, збільшення її корисності, постійно ведеться ретельна розробка нових видів готової продукції.

В компанії впроваджується система LEAD - система, яка спрямована на підвищення ефективності роботи підприємства шляхом вдосконалення його роботи та зниження витрат, пов'язаних з його діяльністю, з метою підвищення прибутковості підприємства та підвищення ефективності праці працівників. На зростання продуктивності також вплинула спланована і цілеспрямована робота з навчанням персоналу.

Протягом звітнього (2020) року ПрАТ «Ланманнен Акса» має прибутки. Прибуток від операційної діяльності та чистий прибуток склали 35 429,00 та 4 997,00 тис. грн відповідно, що на 89,19% та 16,60 % більше ніж у 2019 році.

Проаналізувавши рентабельність, виявлено, що у 2020 році нерентабельний тільки власний капітал.

Отже, можна зробити висновок, що у 2020 році ПрАТ «Лантманнен Акса» має позитивну динаміку надходжень від реалізації продукції, що свідчить про її конкурентоспроможність.

Протягом звітнього (2020) року злиття, поділу, приєднання, перетворення та виділу не було.

На 2020 рік ПрАТ «Лантманнен Акса» ставило перед собою мету досягти наступних показників у своїй діяльності:

- операційний прибуток-59,4 млн.грн.;
- операційний робочий капітал від чистої виручки-19%;
- чиста виручка від реалізації продукції-722,97 млн.грн.;
- рівень задоволеності працівників-79.

Також на 2020 рік було заплановано:

- зростання продажів готової продукції до Китаю до 700 тонн;
- зростання продажів у країнах Балтії згідно моделі міжнародного бізнесу Lantmannen Cerealia до 1 млн. євро;

-зростання валової маржі від продажу зернових батончиків власного виробництва до 7 млн.грн.;

-перехід від ієрархічної вертикальної системи управління до більш горизонтальної у відповідності до цінностей Lantmannen;

-скорочення операційних виробничих витрат до рівня 9 грн. на 1 кг виробленої продукції;

Фактично у 2020 році були досягнуті заплановані показники операційного прибутку та операційного робочого капіталу, але Товариству не вдалося отримати чисту виручку від реалізації продукції у запланованому розмірі, скоротити операційні виробничі витрати до рівня 9,0 грн. на 1 кг виробленої готової продукції (фактично отриманий показник склав 9,6 грн на 1 кг готової продукції). Також фактичний продаж готової продукції до Китаю склав тільки 539 тонн, продаж готової продукції до країн Балтії склав тільки 571 тис. євро, а валова маржа від продажу зернових батончиків власного виробництва склала лише 3,7 млн. грн.

Протягом звітного періоду змін в організаційній структурі Товариства не було. Дочірні підприємства, філії, представництва та інші відокремлені структурні підрозділи відсутні. Рішень про створення дочірніх підприємств, представництв та інших відокремлених структурних підрозділів не приймалось.

2.3. Методологічні та практичні основи аналізу процесу формування фінансових результатів

В умовах ринкових економічних відносин одержання прибутку та гарантована прибуткова діяльність є необхідними умовами існування будь-якого підприємства. На цій основі такі важливі завдання, як формування капіталу та забезпечення фінансової стабільності та платоспроможності вирішуються за рахунок прибутку підприємства, забезпечення фінансування розвитку виробництва та стимулювання працівників. Тому прибуток є

однією з головних стратегічних цілей управління підприємством і важливим об'єктом фінансового аналізу.

Аналіз фінансових результатів при застосуванні сучасних інформаційних технологій базується на визначенні основних елементів процесу дослідження доходів, витрат і прибутків, формуванні взаємопов'язаних етапів відповідних процедур аналізу, розробці логічного та обґрунтованого алгоритму розрахунку показників аналізу та приймаються управлінські рішення щодо подальшого розвитку підприємства. Метою аналізу фінансових результатів є: визначення повноти та якості їх отримання; оцінка динаміки абсолютних і відносних показників; з'ясування спрямованості та ступеня впливу деяких факторів на зміну прибутку та рентабельності, виявлення та оцінка можливих резервів їх зростання.

Основними напрямками аналізу фінансових результатів є:

- аналіз обґрунтованості плану (прогнозу) досягнення фінансових результатів;
- аналіз і оцінка динаміки показників прибутку і рентабельності;
- аналіз виконання планових показників з прибутку і рентабельності;
- визначення та вимірювання впливу факторів на відхилення прибутку і рентабельності;
- виявлення резервів підвищення фінансових результатів діяльності підприємств та обґрунтування заходів щодо їх мобілізації;
- аналіз розподілу і використання прибутку.

При аналізі абсолютних показників фінансових результатів виділяють горизонтальний (зміна показників за аналогічний період) і вертикальний (зміна структури показників) аналіз.

Аналіз динаміки і структури доходів ПрАТ «Лантманнен Акса» наведено у таблиці 2.3.1

Таблиця 2.3.1

Аналіз динаміки і структури доходів ПрАТ «Лантманнен Акса»

Показник	2019 р.		2020р.		Абсолютне відхилення (+,-)	Темп зростання,%
	Сума, тис.грн	Питома вага,%	Сума, тис.грн	Питома вага,%		
1	2	3	4	5	6	7
Чистий дохід від реалізації продукції	552 655	95,93	574 979	98,40	22 324	104,04
Інші операційні доходи	8 635	1,50	9 366	1,60	731	111,97
Інші фінансові доходи	14 779	2,56	-	-	-	-
Інші доходи	7	0,01	-	-	-	-
Усього доходів	576 076	100	584 345	100	8 269	101,44

Динаміку і структуру витрат ПрАТ «Лантманнен Акса» показано у таблиці 2.3.2

Таблиця 2.3.2

Аналіз динаміки і структури витрат ПрАТ «Лантманнен Акса»

Показник	2019 р.		2020 р.		Абсолютне відхилення (+,-)	Темп зростання, %
	сума, тис.грн.	питома вага,%	сума, тис.грн.	питома вага, %		
Собівартість	389 726	71,38	379 633	69,11	-10 093	97,41
Адміністративні витрати	28 002	5,12	30 726	5,59	2 724	113,30
Витрати на збут	97 236	17,81	94 635	17,23	-2 601	97,33
Інші операційні витрати	6 601	1,22	4 197	0,76	-2 404	63,58
Фінансові витрати	9 777	1,79	26 367	4,81	16 590	269,68
Інші витрати	6 912	1,27	4 788	0,88	-2 124	69,27
Витрати з податку на прибуток	7 716	1,41	8 896	1,62	1 180	115,29
Усього витрат	545 970	100	549 242	100	3 272	100,59

У таблиці 2.3.3 наведено аналіз формування і динаміки валового прибутку ПрАТ «Лантманнен Акса» за 2019-2020 роки

Таблиця 2.3.3

**Аналіз формування і динаміки валового прибутку ПрАТ
«Лантманнен Акса» за 2019-2020 роки**

Показник	2019р.	2020р.	Абсолютний приріст, тис. грн.	Темп росту, %
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	552 655	574 979	22 324	104,04
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	(389 726)	(379 633)	-10 093	97,41
Валовий прибуток, тис. грн.	162 929	195 346	32 417	119,89

Аналіз формування і динаміки прибутку від операційної діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса» подано у таблиці 2.3.4

Таблиця 2.3.4

**Аналіз формування і динаміки прибутку від операційної діяльності
ПрАТ «Лантманнен Акса», тис.грн.**

Показник	2019р.	2020р.	Абсолютний приріст, тис. грн.	Темп росту,%
Валовий прибуток	162 929	195 346	32 417	119,89
Інші операційні доходи	8 635	9 366	731	108,46
Адміністративні витрати	(28 002)	(30 726)	(2 724)	109,72
Витрати на збут	(97 236)	(94 635)	-2 601	97,33
Інші операційні витрати	(6 601)	(4 197)	-2 404	63,58
Фінансові результати від операційної діяльності	39 725	75 154	35 429	189,18

Узагальнюючу характеристику показників фінансового стану досліджуваного підприємства можна подати у вигляді табл. 2.3.1.

**Аналіз показників фінансового стану ПрАТ «Лантманнен Акса» за
2019-2020 роки.**

Показник	Формула	2019 рік	2020 рік	Характеристика
1	2	3	4	5
Аналіз ліквідності підприємства				
Коефіцієнт покриття	Оборотні активи/поточні зобов'язання	2,39	2,47	Індекс спроможності підприємства погашати поточні зобов'язання оборотними активами. Показник показує, скільки оборотних коштів має підприємство на кожну гривню поточних зобов'язань.
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Сума оборотних активів - Сума запасів) / Поточні зобов'язання	1,71	1,85	Він вимірює здатність компанії своєчасно погашати свої короткострокові зобов'язання високоліквідними активами
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання	0,004	0,17	Індикатор показує, яку частку поточних зобов'язань підприємства можна погасити негайно.
Чистий оборотний капітал, тис. грн	Оборотні активи - поточні зобов'язання.	103543,00	99517,00	Цей показник свідчить про те, наскільки господарська діяльність підприємства забезпечена власними фінансовими ресурсами.
Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства				
Коефіцієнт автономії	Власний капітал / Сума пасивів	0,213	0,214	Значення коефіцієнта вказує, яку частину своїх активів підприємство здатне профінансувати власними коштами.
Коефіцієнт фінансування	Власний капітал / (Довгострокові зобов'язання + Короткострокові зобов'язання)	0,68	1,11	Значення коефіцієнта показує, скільки гривень власного капіталу відповідає кожній гривні зобов'язань підприємства.
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	Власні оборотні кошти / Оборотні активи	0,001	0,12	Значення коефіцієнта показує частку оборотних коштів у вартості оборотних активів підприємства.
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні оборотні (обігові) кошти / Власний капітал	0,86	0,64	Значення коефіцієнта вказує, яку частину власного капіталу можна спрямувати на фінансування оборотних активів, а яку частину на фінансування основних засобів.

Продовження таблиці 2.3.1

1	2	3	4	5
Аналіз ділової активності підприємства				
Коефіцієнт оборотності активів	Виручка (Чистий дохід) / Середньорічний обсяг активів	2,01	1,94	Значення індексу вказує, скільки товарів і послуг було реалізовано протягом звітного періоду на кожну гривню використаних активів.
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Собівартість (сума покупок) за період / Середньорічна сума кредиторської заборгованості	6,86	8,05	Він показує, скільки разів підприємство погашало свої зобов'язання перед постачальниками, підрядниками тощо протягом досліджуваного періоду.
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Виручка / Середньорічна сума дебіторської заборгованості	4,83	4,99	Значення показника показує кількість обороту дебіторської заборгованості, тобто скільки разів боржники погасили свої зобов'язання перед підприємством.
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	360 / Показник оборотності дебіторської заборгованості	74	72	Показує, як довго покупці погашають свої рахунки.
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	360 / Показник оборотності кредиторської заборгованості	52	44	Вказує період, протягом якого підприємство використовує кошти своїх постачальників і підрядників.
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	Собівартість продукції / Середньорічна вартість запасів	7,82	8,22	Значення індексу вказує на кількість оборотів, здійснених протягом року.
Коефіцієнт оборотності основних засобів	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції / Середньорічна залишкова сума основних засобів	7,02	5,41	Значення індексу показує, скільки продукції було виготовлено на кожну гривню фінансових ресурсів, вкладених в основні засоби.

Продовження таблиці 2.3.1

1	2	3	4	5
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Виручка (Чистий дохід) / Середньорічну суму власного капіталу	5,25	4,17	Демонструє ефективність управління власним капіталом компанії.
Аналіз рентабельності підприємства				
Коефіцієнт рентабельності активів	Чистий прибуток (Чистий збиток) / Середньорічна сума активів * 100%	13,77	14,84	Показує ефективність використання активів компанії для генерації прибутку.
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Чистий прибуток (Чистий збиток) / Середньорічна сума власного капіталу * 100%	35,94	31,9	Показник, який показує, наскільки ефективно використовується власний капітал, тобто скільки прибутку отримано на кожен гривню залучених власних коштів.
Коефіцієнт рентабельності продукції	Чистий прибуток (збиток) / Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції * 100%	6,84	7,65	Вказує суму чистого прибутку (доходи компанії, без урахування операційних витрат, відсотків, податків тощо), що створює кожен продаж у гривнях.

За результатами аналізу фінансового стану ПрАТ «Лантманнен Акса» зроблено висновок, що протягом періоду, обраного для спостереження, рівень розрахованих показників ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності мають динаміку як зростання, так і зниження. У переважній більшості вони знаходяться в межах нормативних значень, або перевищують їх.

Висновки до розділу II

Lantmännen - лідер у Північній Європі у галузі сільського господарства, виробництва харчових продуктів, машинобудування, біоенергетики. При

виробництві харчових продуктів головними принципами роботи Lantmännen є висока якість та натуральність сировини, виробництво без штучних добавок та консервантів.

Протягом аналізованого періоду простежується тенденція до підвищення реалізації товарів на підприємстві, про що свідчить динаміка чистого доходу від реалізації. За два роки вартісний обсяг реалізації збільшився на 22324 тис. грн. або на 4,04%. Випуск продукції збільшився на 5,81% у порівнянні 2020 року з 2019.

В ході проведеного аналізу нами було виявлено, що ПрАТ «Лантманнен Акса» є достатньо фінансово стійким. Про це свідчить динаміка більшості з наведених вище показників.

Аналіз показників платоспроможності ПрАТ «Лантманнен Акса» (таблиця 2.3.1) показує, що суб'єкт дослідження є не достатньо платоспроможним в короткостроковій перспективі.

Загалом роботу підприємства протягом 2019-2020 років можна оцінити позитивно, адже у період пандемії підприємство не тільки залишилось «на плаву», а і отримало значні прибутки.

РОЗДІЛ III. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

3.1. Теоретичні аспекти аудиту процесу формування фінансових результатів

Одним з найважливіших напрямів аудиту є дослідження операцій з обліку фінансових результатів підприємницької діяльності. При проведенні будь-якої аудиторської перевірки слід виділити ключові складові організаційного процесу перевірки, а саме: сутність перевірки, її мету, завдання, об'єкти та джерела інформації.

Зазначимо, що сутність аудиторської перевірки фінансових результатів діяльності підприємства доцільно розкривати виходячи з її внутрішньої структури, яка налічує три стадії:

- констатація (з'ясування фактичного стану справ);
- аналіз (зіставлення прийнятих рішень з реальною практикою та діючим законодавством);
- вжиття заходів (вжиття відповідних дій з метою покращення, коригування процесу управління).

Метою аудиту фінансових результатів діяльності підприємства є:

по-перше, визначення відповідності бухгалтерської інформації про накопичення витрат та собівартості реалізованої продукції нормативним документам; правильність розрахунку операційних витрат та відповідність його прийнятій обліковій політиці; законність класифікації витрат та їх відображення в реєстрах бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

по-друге, встановлення об'єктивної істини щодо достовірності, об'єктивності, правдивості й законності відображення в бухгалтерському обліку й фінансовій звітності доходів та фінансових результатів й донесення цієї істини через аудиторський висновок до користувачів інформації[28, с.383].

Поставлена мета досягається при чіткому визначенні завдання аудиту фінансових результатів, які виділяють у відповідності до встановлених критеріїв оцінки фінансової звітності (рис.3.1.)

Такий підхід до конкретизації завдань аудиту дає змогу аудитору в логічній послідовності складати думку про надану інформацію, більш достеменно та оперативно проводити перевірку фінансових результатів і їх відображення в фінансовій звітності підприємства.

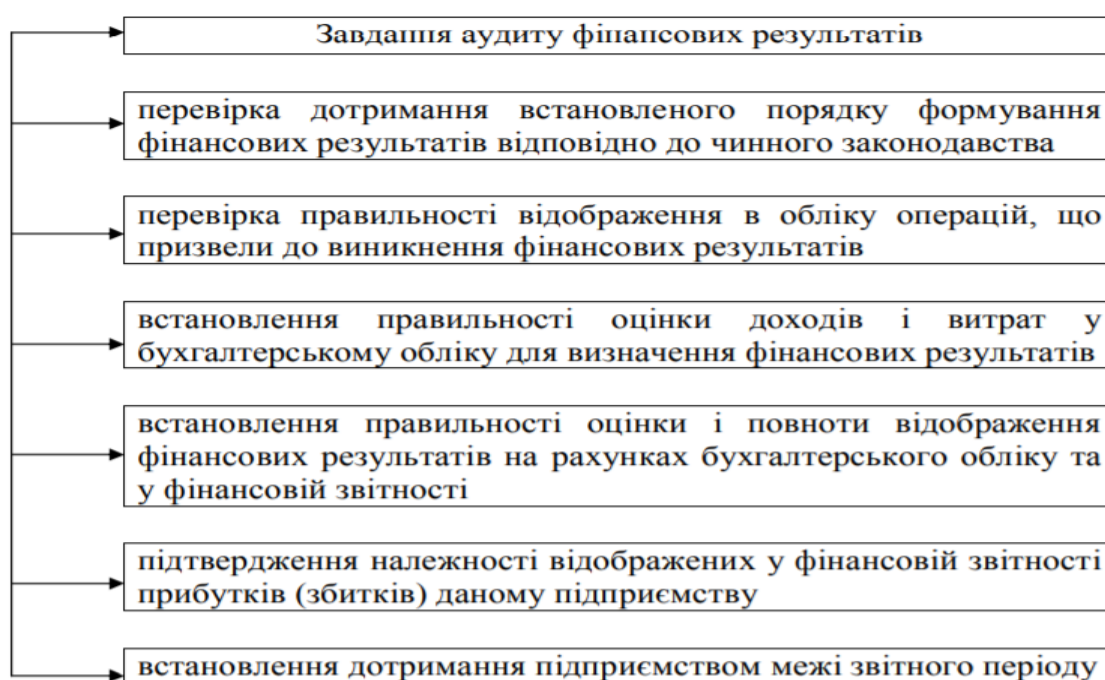

Рис.3.1. Завдання аудиту фінансових результатів

Об'єкт аудиту - це специфічний прояв суб'єкта аудиту без винятку економічних фактів і операцій, що становлять господарський процес, і в цілому являє собою господарську діяльність підрозділу, що перевіряється.

У кожному бізнесі аудит може охоплювати всю сукупність активів, зміни зобов'язань та зміни в структурі капіталу. У той же час тематика аудиту настільки різноманітна, що надати вичерпний перелік практично неможливо. Для досягнення ефективності аудиту фінансових результатів усі об'єкти аудиту рекомендується розділити на чотири категорії:

- елементи облікової політики суб'єкта господарювання щодо доходів, витрат та фінансових результатів;

- облік господарських операцій щодо доходів, витрат і фінансових результатів;
- рахунки, реєстри бухгалтерського обліку та звіти про доходи, витрати, фінансові результати в оригінальних документах;
  - відомості про доходи, витрати та фінансові результати з раніше перевічених матеріалів.

Інформаційне забезпечення є важливим моментом кожного аудиту (в тому числі вивчення фінансових результатів компанії). Залежно від змісту предмета перевірки аудитор вибирає відповідні джерела інформації, що дають повний опис предмета перевірки. Такими джерелами контролю операцій щодо обліку доходів, витрат і фінансових результатів є: послідовність облікової політики підприємства; первинні документи, що підтверджують виникнення доходів, витрат і фінансових результатів; бухгалтерські реєстри, що використовуються для відображення господарських операцій для обліку доходів, витрат і фінансових результатів (Журнал 5/5А, Журнал 6); Головна книга підприємства – реєстр синтетичного обліку, де відображаються залишки на початок та кінець звітного періоду та обороти за дебетом і кредитом відповідних рахунків; акти та довідки попередніх перевірок, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю; фінансова звітність підприємства [25, с.126].

Найважливішими джерелами інформації для вивчення операцій, пов'язаних з обліком доходів, витрат і фінансових результатів підприємства, є документи бухгалтерського обліку. При цьому аудитор повинен чітко знати, які первинні документи підтверджують виникнення доходів і витрат, а також знати, в якому порядку вони відображаються в бухгалтерських книгах і фінансовій звітності. Одним із основних принципів аудиту є його планування, згідно з яким аудитор повинен організувати свою роботу таким чином, щоб забезпечити її високу якість та переконатися, що в кожній

ситуації застосовуються найбільш ефективні та ефективні аудиторські процедури.

Планування аудиту тісно пов'язане з визначенням цілей, завдань, об'єктів, джерел інформації для аудиту, а також обов'язків та відповідальності аудиторів. Урахування цих факторів має забезпечити високу якість, економічність, ефективність та своєчасність проведення незалежних аудитів. Процес планування, як початковий етап аудиту, включає розробку загального плану із зазначенням обсягу, графіка та графіка аудиту, а також програми аудиту, в якій викладено обсяг, типи та послідовність аудиторських процедур, необхідних для об'єктивна та достовірна думка про економічні факти, життя, достовірність показників фінансової звітності клієнта.

Процес планування аудиту фінансових результатів діяльності підприємства охоплює такі основні етапи, які наведено на рис. 3.2.

Рис. 3.2. Етапи планування аудиту фінансових результатів діяльності

Одержавши у процесі планування інформацію про підприємство, аудитор починає розробляти загальний план аудиту.

План аудиту - організаційно-методичний документ, що містить основні етапи процесу аудиту, розташовані в логічній послідовності, із зазначенням видів запланованих робіт, термінів їх виконання, відповідних виконавців та інших питань.

План повинен ґрунтуватися на діяльності клієнта, організації бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю клієнта, визначених ризиках та лімітах суттєвості, координації, підтримці та нагляді помічників аудиту, експертів та інших неаудиторів. Розробляючи загальний план аудиту, аудитор повинен враховувати наступне:

- розуміння аудитором діяльності клієнта: основні фактори, що впливають на основну діяльність підприємства; найважливіші особливості підприємницької діяльності підприємства, його організаційну структуру, виробничий процес, надання послуг, фінансовий стан, а також режим його звітності, у тому числі зміни, які могли відбутися після попередньої перевірки; розподіл обов'язків між керівництвом компанії;

- розуміння систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю: методології та принципів обліку, які використовуються в бухгалтерському обліку компанії; можливий вплив змін облікової політики чи термінології; знання аудитора в області бухгалтерського обліку та систем внутрішнього контролю, які аудитор може використовувати при перевірці надійності внутрішнього контролю компанії та в процедурах незалежного аудиту;

- визначення ризиків та суттєвості: оцінка аудитором ризиків внутрішнього контролю - ефективності системи внутрішнього контролю, тобто її здатності запобігати та виявляти помилки на підприємстві, оцінка ризику кадрового аудиту не виявлення суттєвих помилок у звітності підприємства, включаючи основу, найважливіші області аудиту; визначення рівня суттєвості помилок для цілей аудиту для кожного виду операцій; ймовірність суттєвих помилок бухгалтерського обліку, оцінена аудитором у світлі попереднього періоду аудиту та раніше виявлених помилок; виявлення

складних бухгалтерських операцій, у тому числі здійснених на основі суб'єктивної думки бухгалтера;

– види, час і повнота процедур: можливість швидкої зміни окремих сфер аудиту; вплив інформаційних технологій на аудит; робота внутрішніх аудиторів компанії та її можливий вплив на аудиторські процедури зовнішніх аудиторів;

– координація, управління, підтримка та нагляд: участь в аудиті інших обов'язкових аудиторів, аудиторських фірм; участь у перевірці експертів та інших спеціалістів, які не є аудиторами; розташування філій компанії; підбір аудиторів та розподіл обов'язків між ними з урахуванням їх професійного рівня та досвіду;

– інші питання: можливість швидкого включення до програми аудиту після завершення аудиту безперервності бізнесу за умови, що його діяльність буде продовжена найближчим часом; умови, на які слід звернути особливу увагу аудитора, відносини підприємства з пов'язаними особами. Щоб краще визначити характер, обсяг і зміст аудиторських процедур на етапі планування аудиту, аудитор повинен оцінити систему бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю клієнта. У процесі такої оцінки визначається ймовірність виникнення бухгалтерських помилок, що впливають на достовірність фінансової інформації. [22, с.199].

Слід пам'ятати, що система внутрішнього контролю не може дати абсолютних гарантій її ефективності, оскільки: по-перше, ніхто не може гарантувати відсутність корисливих мотивів у уповноваженого працівника; по-друге, керівництво часто ігнорує контроль, який самостійно нав'язує; по-третє, можливі помилки та неточності в записах, розрахунках внаслідок нерозуміння завдання, втоми чи неакуратності.

Враховуючи обмеження ефективності внутрішнього контролю, зовнішній аудитор повинен оцінювати ефективність внутрішнього контролю за такими основними пунктами: - ступінь незалежності внутрішнього контролю; - кількість, кваліфікація та досвід персоналу, залученого до

внутрішнього контролю; - масштаб, глибина, напрям і терміни контролю, що здійснюються підрозділами внутрішнього контролю; - розгляд усіх документів, що стосуються внутрішнього контролю, перевірок, які може надати клієнт; - ступінь впливу державних органів на роботу підрозділів внутрішнього контролю.

На початковому етапі планування також рекомендується виконувати аналітичні процедури, які допоможуть аудитору визначити питання, що мають відношення до аудиту, і таким чином краще спланувати роботу. Це може бути перевірка економічних показників протягом кількох років, перевірка даних бухгалтерського обліку на місцях. Важливим етапом підготовки загального плану аудиту є перевірка системи бухгалтерського обліку, оцінка системи внутрішнього контролю, яка має бути здійснена таким чином: аналіз відповідної документації; усні співбесіди з керівництвом; опитування персоналу, задіяного в цих системах.

Для виконання плану аудитор повинен підготувати письмову програму аудиту, в якій викладено конкретні завдання та процедури для кожного суб'єкта аудиту. Програма має бути достатньо детальною, щоб служити керівництвом для аудиторів, залучених до аудиту, і служити засобом нагляду за їхньою роботою. Програма аудиту має перерахувати об'єкти аудиту у своїх областях, а також час, необхідний для кожної області аудиту або процедури аудиту[26, с.44].

3.2. Організація проведення аудиту ПрАТ «Ланманнен Акса» процесу формування фінансових результатів

З метою ефективності аудиту фінансової звітності необхідно здійснити такі заходи:

- провести перевірку достовірності початкових і порівнювальних показників фінансової звітності;

- направити письмові запити для підтвердження відповідної інформації керівництву підприємствам і третім особам;
- ознайомитись з аудиторським висновком і письмовою інформацією про результати попереднього аудиту, якщо такий проводився;

Методика перевірки відповідності поданої фінансової звітності нормативним вимогам передбачає такі етапи:

1. Встановлення переліку форм фінансової звітності, які згідно з чинними вимогами повинно складати підприємство.

Аудитор встановлює, які форми звітності має подавати підприємство, тобто звітує на загальних підставах (подає всі форми) чи як мале підприємство (за скороченою формою). А також досліджує повноту складу поданої звітності з урахуванням наявних філій, представництв, інших відокремлених підрозділів.

2. Перевірка правильності визначення звітного періоду, за який складена звітність.

Відповідно до чинного законодавства звітним періодом для річної звітності є календарний рік. Для новоствореного підприємства звітний період може перевищувати календарний рік (але охоплювати не більше 15-ти місяців), а для ліквідованого підприємства він буде меншим за один рік (з 1 січня до дати ліквідації").

3. Перевірка правильності формування статей фінансової звітності

Аудитор перевіряє правомірність відображення конкретних показників у статтях фінансової звітності, відповідність їх вимогам діючих положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

При оцінці якісних характеристик фінансової звітності аудиторі потрібно врахувати вимоги НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Зокрема, це дохідливість, достовірність, зіставність, доречність.

Одним з основних аспектів організації аудиту фінансових результатів підприємства є його документальне оформлення. Документальне оформлення аудиту слід розглядати як одну з найважливіших умов його кваліфікованого

виконання, основною метою якого є підтвердження того, що аудит проведено відповідно до прийнятих принципів аудиту.

Робочі документи аудитора - це записи, в яких він фіксує аудиторські процедури, випробування, отриману інформацію та відповідні висновки, зроблені під час аудиту. Робочі документи містять інформацію, яку аудитор вважає важливою для належного проведення аудиту і яка має підтверджувати висновки та пропозиції, зроблені в аудиторському висновку. Робоча документація забезпечує виконання важливих функцій при проведенні та узагальненні результатів аудиторського дослідження, у тому числі перевірки доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства.

Практична цінність робочих документів полягає в тому, що їх використання для планування, реалізації та узагальнення результатів аудиту сприяє впорядкуванню перевірок, дозволяє контролювати процес і результати їх проведення. Важливість цієї документації полягає в тому, що її ведення забезпечує фіксацію результатів перевірок, проведених аудиторами для підтвердження їх рішень.

Основними критеріями доцільності використання аудиторами робочих документів слід вважати: розробку плану аудиту та підтвердження його виконання; систематизація інформації, зібраної в процесі перевірки; організація оперативного управління процесом аудиту та створення основи для визначення ефективності роботи, виконаної кожним аудитором; оцінка відповідності існуючих методів аудиту, що застосовуються на практиці, чинному законодавству. Таким чином, ведення робочих документів не є самоціллю, а спрямоване на правильне складання та оформлення підсумкової документації. Робочі документи містять інформацію, яка, з одного боку, є важливою для аудиту, а з іншого боку, має підкріплювати узагальнення та пропозиції, зроблені в аудиторському висновку. Незмінною аудиторською фірмою, яка проводить аудиторські перевірки ПрАТ «Лантманнен Акса» є Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕРНСТ ЕНД ЯНГ АУДИТОРСЬКІ ПОСЛУГИ».

При проведенні аудиту фінансових результатів дана фірма склала план аудиту, який наведено у таблиці 3.2.1

Таблиця 3.2.1

План проведення аудиту ПрАТ «Лантманнен Акса» Аудиторська фірма: ТОВ «ЕРНСТ ЕНД ЯНГ АУДИТОРСЬКІ ПОСЛУГИ». Період перевірки: 01.01.2020 р. – 31.12.2020 р. Термін перевірки: 02.09.2021 р. – 30.09.2021 р.

№ з/п	Заплановані види робіт	Період проведення	Виконавець	Примітка
1	Загальне ознайомлення з підприємством, оцінка системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю підприємства	02.09.-05.09.	Володимир Дабіжа	
2	Перевірка відповідності бухгалтерського обліку діючому законодавству, з'ясування правильності відображення в аналітичних синтетичних і регістрах обліку інформації щодо доходів, витрат, фінансових результатів та перевірка фінансової звітності.	06.09.-09.09.	Володимир Дабіжа	
3	Аудит доходів підприємства	10.09.-12.09.	Володимир Дабіжа	
4	Аудит витрат підприємства	13.09.-20.09.	Володимир Дабіжа	
5	Аудит фінансових результатів підприємства	21.09.-23.09.	Володимир Дабіжа	
6	Складання на підставі результатів перевірки аудиторського висновку і пояснювальної записки	24.09.-28.09.	Володимир Дабіжа	

Після проведення аудиту, було складено звіт незалежного аудитора, який наведено у додатках за 2019 та 2020 роки. Два роки поспіль ПрАТ «Лантманнен Акса» має думку із застереженням, проте на думку незалежного аудитора фінансова звітність, що додається, відображає достовірно фінансовий стан Компанії та її фінансові результати і грошові потоки за 2019-2020 роки відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності.

3.3. Напрями удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів процесу формування фінансових результатів

Ріст і розвиток підприємства тісно пов'язані з розробкою і реалізацією стратегії і тактики управління процесом формування, збільшення і розподілу прибутку.

Зростанню прибутку підприємства сприяє маніпулювання трьома змінними:

- 1) прискорення товарооборотності;
- 2) зменшення маси витрат;
- 3) збільшення норми прибутку шляхом підвищення цін.

Інформація, сформована в підсистемі бухгалтерського обліку, є основою для здійснення аналітичної стадії обліково-аналітичного забезпечення контролювання фінансових результатів. Облікові показники, що не згруповані, не оброблені і не систематизовані в залежності від конкретних інформаційних потреб суб'єктів контролювання фінансових результатів, не можуть повною мірою застосовуватися як основа для формування контрольної інформації.

Аналітичне опрацювання системи упорядкованих інформаційних ресурсів дозволяє не тільки виявляти, систематизувати і обробляти найбільш цінну облікову інформацію, але й створює власну інформацію, яка формується за допомогою спеціальних прийомів.

Адекватна оцінка формування прибутку підприємства з метою аналітичного забезпечення процесу контролювання фінансових результатів зумовлена оптимальним вибором методичного підходу її проведення. Треба зазначити, що методика аналізу – це сукупність способів, прийомів, які використовуються для систематичного, послідовного, найбільш доцільного проведення практичної аналітичної роботи. Під час виконання аналітичних процедур у системі контролювання фінансових результатів можуть використовуватися різні методи - від простого порівняння та аналізу показників фінансово-господарської діяльності підприємства до складних

математичних моделей, які містять значну кількість співвідношень між даними за декілька попередніх років.

Для полегшення контролю за фінансовими результатами нами було запропоновано перейти підприємству на інформаційну систему «Audit Expert».

Audit Expert - аналітична система для діагностики, оцінки та моніторингу фінансового стану підприємства.

Система Audit Expert дозволяє здійснювати як внутрішній фінансовий аналіз, так і поглянути на себе ззовні - з позицій бюджету, контролюючих відомств, кредиторів та акціонерів. Базовою інформацією для проведення аналізу служать фінансові звіти підприємства: Баланс і Звіт про фінансові результати.

Для проведення поглибленого аналізу Audit Expert дозволяє використовувати додаткову інформацію: відомості про використання прибутку, майно і заборгованості, інші дані бухгалтерської та управлінської звітності[39].

В основу роботи системи Audit Expert належить приведення бухгалтерської звітності за ряд періодів до єдиного порівнянної увазі, відповідному вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності (IAS).

Audit Expert перетворює отримані дані Балансу і Звіту про прибутки і збитки в аналітичні таблиці. Система дозволяє провести переоцінку статей активів і пасивів і перевести дані в більш стійку валюту. За даними аналітичних таблиць здійснюється розрахунок стандартних фінансових коефіцієнтів, проводиться оцінка ризиків втрати ліквідності, банкрутства, оцінюється вартість чистих активів і структура шансу, проводиться аналіз безбитковості і факторний аналіз рентабельності власного капіталу.

Audit Expert надає можливість реалізації власних методик для вирішення будь-яких завдань аналізу, діагностики і моніторингу фінансового стану. Базуючись на даних аналітичних таблиць, можна легко реалізувати додаткові методики оцінки аналізу фінансової діяльності підприємства.

За результатами проведеного аналізу система дозволяє автоматично отримати ряд експертних висновків про фінансовий стан. За результатами аналізу Audit Expert надає можливість підготувати звіти з необхідними графіками і діаграмами, що відбивають динаміку основних показників.

Audit Expert допоможе:

- Виконувати експрес-аналіз фінансового стану - в стислі терміни обрахувати на підставі поданих форм №1 і №2 стандартні показники ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності;
- Проводити горизонтальний (динамічний), вертикальний (структурний), а також трендовий аналіз фінансових даних;
- Оцінювати час досягнення фінансовими показниками критичних значень, побудувати прогноз;
- Оцінювати ризики втрати ліквідності, банкрутства шляхом аналізу структури балансу та якості активів;
- Проводити аналіз беззбитковості і факторний аналіз рентабельності власного капіталу;
- Оцінювати кредитоспроможність: як власну - з позиції банку, так і кредитоспроможність контрагента при наданні товарного кредиту;
- Проводити регламентований аналіз відповідно до нормативних актів контролюючих відомств;
- Розробляти власні методики аналізу, описуючи вихідні форми і підсумкові аналітичні таблиці, створюючи і розраховуючи додаткові фінансові показники;
- Оцінювати надійність групи контрагентів-постачальників або покупців;
- Порівнювати значення фінансових показників з нормативами і з показниками підприємств галузі;
- Отримувати автоматичні експертні висновки і формувати звіти за результатами аналізу.

Експрес-аналіз фінансового стану підприємства з застосуванням системи Audit Expert дає можливість на підставі Балансу і Звіту про фінансові результати швидко одержати висновок з оцінкою стану підприємства.

Проведення експрес-аналізу в системі Audit Expert включає наступні етапи:

- Створення файлу для підприємства;
- Введення фінансової інформації (імпорт із більшості бухгалтерських програм і текстових файлів);
- Постатейна переоцінка активів і пасивів балансу (у разі необхідності);
- Отримання аналітичних Балансу і Звіту про прибутки і збитки;
- Розрахунок фінансових показників;
- Оцінка фінансового стану підприємства;
- Отримання експертного висновку або підготовка звіту за результатами аналізу.

Засоби налаштування дозволяють відображати в таблицях абсолютні значення показників, а також їх відхилення (приріст) в період, відносні відхилення (прирости) за всі періоди до рівня базового року, включаючи можливість відображення у відсотках.

Прогноз фінансових показників. Audit Expert дозволяє побудувати прогноз фінансових показників, отримати прогнозні дані форм звітності, а також значення фінансових коефіцієнтів на найближчі періоди часу.

Використовуючи функцію прогнозу, можна оцінити час, протягом якого фінансові показники досягнуть критичних значень, якщо існуюча тенденція збережеться. У цьому допоможе колірна інтерпретація показників - Від нормальних до критичних значень.

Для оцінки ризиків в системі Audit Expert можна використовувати вбудовані готові алгоритми вирішення завдань фінансового аналізу:

- методику аналізу ліквідності для визначення платоспроможності і оцінки ризику зниження ліквідності;

- методику оцінки структури балансу для оцінки ризику втрати платоспроможності і банкрутства підприємства;
- методику факторного аналізу рентабельності власного капіталу підприємства для оцінки впливу на неї ряду факторів: прибутковості активів, фінансового важеля, рентабельності продажів;
- методику аналізу беззбитковості для оцінки запасу фінансової міцності підприємства.

Для оцінки доцільності надання або пролонгації кредиту, зміни умов кредитування і забезпечення гарантій повернення кредитних коштів торговельні та промислові підприємства класифікуються за рівнем ризику взаємин з ними банку або іншого кредитора. Для вирішення цього завдання і систему Audit Expert убудована методика рейтингової оцінки фінансового стану позичальника.

Методика дозволяє розрахувати власний клас кредитоспроможності підприємства з позиції банку, а також привласнити певний клас його контрагенту. Результати рейтингової оцінки автоматично включаються в експертний висновок про надійність позичальника.

Audit Expert дозволить провести аналіз і підготувати звітність відповідно до методиками, структура і форма звітів яких регламентовані різними нормативними актами.

Особливо зручно скористатися подібними методиками державним унітарним підприємствам та акціонерним товариствам.

Система Audit Expert пропонує користувачеві вбудований настроюється інструментарій для реалізації власних показників і методик розрахунку на основі вихідних даних і елементів всіх аналітичних таблиць. Цей інструментарій дозволяє при створенні власної методики використовувати для аналізу вихідні дані будь-якої структури.

Проведення порівняльного аналізу з галузевими даними також забезпечує Audit Integrator.

Audit Expert підтримує як ручне введення даних, так і прямий імпорт даних текстового формату з інших систем. Формати даних більшості популярних бухгалтерських програм (1С, Парус, Інфо-Бухгалтер, ІНФІН) вже внесені в Audit Expert, і імпорт даних з цих програм легко виконується.

При ручному введенні даних і в самій звітності можуть бути помилки. Система дозволяє не тільки скористатися вбудованими в Audit Expert правилами перевірки, але і створювати свої власні правила перевірки коректності введення даних.

Для проведення фінансового аналізу за реальними даними Audit Expert дозволяє провести постатейну переоцінку балансу на підставі детального опису структури активів і пасивів компанії. Для цього можна задати як єдиний коефіцієнт переоцінки по потрібній статті, так і окремі по кожній складовій показника.

У систему Audit Expert закладена можливість подання фінансових звітів в двох валютах.

Для реалізації цієї можливості в програму закладено довідник курсів валют.

За даними, представленими в таблицях Audit Expert, можна автоматично отримати як стандартні вбудовані графіки або діаграми, так і легко підготувати додаткові. Будь-які графіки або діаграми можуть бути включені в підсумковий звіт, роздруковані або передані в MS Word.

Система Audit Expert постачена генератором звітів, що дозволяє підготувати необхідні звіти довільної структури, а також включити в них таблиці, графіки, текстову інформацію та ілюстрації.

Звіт в Audit Expert формується в спеціальному редакторі. Він збирається з «кубиків» - блоків даних, що містять вихідну інформацію про компанії та результати аналізу.

Дані аналітичного балансу, отриманого в Audit Expert, можуть експортуватися в програму Project Expert і іспользоваться для опису вихідного фінансового стану підприємства. Таким чином, програма Audit

Expert може виступати одночасно і як самостійна програма, і як аналітичний модуль комплексної системи аналізу фінансового стану, розробки та оцінки бізнес-плану підприємства.

Висновки до розділу III

1. Завдання аудиту фінансових результатів полягає у:

-визначення ефективності облікової політики і системи внутрішнього контролю за здійсненими операціями;

-шляхи мінімізації витрат і втрат підприємства та максимізації очікуваного і реального прибутку;

-оцінка балансового прибутку, ефективність його розподілу і використання;

-аналіз впливу різних факторів на величину прибутку, з метою уникнення у майбутньому впливу на нього негативних факторів.

У роботі дістали подальшого розвитку організаційні аспекти аудиту фінансових результатів діяльності підприємства, а саме: деталізовано мету, завдання та об'єкти такого дослідження. Такий підхід до конкретизації мети, завдань та об'єктів аудиту дає можливість аудитору у логічній послідовності формувати думку про надану інформацію, більш точно та оперативно здійснювати перевірку повноти та достовірності облікових даних про фінансові результати і їх відображення в звітності підприємства.

2. У роботі отримала подальший розвиток методика аудиту результатів діяльності підприємства шляхом розробки методичних підходів до вивчення операцій з обліку доходів, витрат і фінансових результатів, а саме: на основі принципів нарахування, відповідність та періодичність запропоновано алгоритм вивчення доходів і витрат; розроблено загальну модель аудиторської перевірки фінансових результатів в розрізі видів діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса».

3. Інформація, сформована в підсистемі бухгалтерського обліку, є основою для здійснення аналітичної стадії обліково-аналітичного забезпечення контролювання фінансових результатів. Для полегшення роботи бухгалтерії нами було запропоновано використання аудиторської програми Audit Expert. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства з застосуванням системи Audit Expert дає можливість на підставі Балансу і Звіту про фінансові результати швидко одержати висновок з оцінкою стану підприємства.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На основі проведеного дослідження ми зробили наступні висновки.

В історії економічної науки існували різні підходи до тлумачення економічного змісту фінансових результатів. Аналіз тлумачень поняття «фінансовий результат» показує, що з розвитком економічних відносин змінилося і трактування поняття «фінансовий результат» у різних економічних школах. Відбувається чіткий перехід від тлумачення поняття «фінансові результати» як доходу, що є джерелом багатства, до тлумачення фінансових результатів у розрізі доданої вартості, створеної працею працівників.

Фінансовий результат підприємства як однієї з основних категорій економіки може мати дві форми - прибуток або збиток. На основі аналізу поняття «фінансові результати» у нормативно-економічній літературі ми з'ясували, що фінансові результати – це збільшення (або зменшення) вартості власного капіталу підприємства, сформованого у процесі його господарської діяльності за звітний період.

Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий результат має досить складну і багатовимірну категорію. Фінансовий результат у вигляді прибутку є основною метою діяльності підприємства на ринку та одним із ключових показників, що визначає ефективність його діяльності. Інформація про фінансові результати відображається у фінансовій звітності підприємства та є в загальному доступі для потенційних партнерів.

Для підвищення та покращення ефективності обліку фінансових результатів пропонуємо:

- зробити уточнення переліку показників, які характеризують фінансові результати підприємства;
- сутність поняття «фінансові результати» закріпити на законодавчому рівні.

Суб'єктом дослідження при написанні кваліфікаційної роботи обрано Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса».

Протягом аналізованого періоду простежується тенденція до підвищення реалізації продукції на Товаристві, про що свідчить динаміка зростання чистого доходу від реалізації за останній рік (на 4,04%).

У ході проведення аналізу нам стало зрозуміло, що підприємство є фінансово стійким. Про це свідчить позитивна динаміка більшості досліджуваних показників. Аналіз фінансової стійкості підприємства (таблиця 2.3.1) вказує, що Товариство є не достатньо платоспроможним в короткочасній перспективі.

Загалом роботу ПрАТ «Лантманнен Акса» протягом 2019-2020 років можна оцінити досить позитивно, не зважаючи на тяжку епідеміологічну ситуацію в країні, підприємство не тільки не перестало функціонувати, а і отримало значні прибутки.

Організація бухгалтерського обліку - це сукупність дій щодо створення цілісної системи обліку, підтримки та підвищення рівня організації, функціонування якої спрямоване на забезпечення інформаційних потреб користувачів облікової інформації, включаючи вибір організації та формування матеріальних та інформаційне забезпечення бухгалтерського процесу. Організаційні питання обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства регулюються розпорядчим документом про облікову політику. Для узагальнення інформації про доходи призначаються рахунки 7 класу «Доходи та результати діяльності». Рахунки цього класу є тимчасовими і використовуються для збору інформації про доходи за звітний період, після чого залишок цих рахунків перераховується на рахунок 79 «Фінансові результати». Тимчасові рахунки починають звітний період з нульового залишку, інформація на них дозволяє скласти фінансову звітність. Узагальнення інформації про витрати підприємства здійснюватиметься на рахунках класу 9 «Витрати діяльності». Вони активні, за дебетом, на підставі довідок бухгалтерського обліку, розрахунки відображають витрати, а по кредиту списання в порядку закриття дебетових оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати», який видається бухгалтерською довідкою. Облік

фінансових результатів буде здійснюватися на фінансовому рахунку 79 «Фінансові результати», на якому збираються всі витрати, доходи (прибутки і збитки) підприємства, які групуються в аналітичному обліку за характером прибутків і збитків. Якщо рахунок 79 «Фінансові результати» з номінальною та на кінець звітного періоду закритий (залишок відсутній), то рахунок 44 «Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)» є пасивним і його сальдо відображається в балансі. На рахунку 79 «Фінансові результати» обліковуються на окремих субрахунках результати основної діяльності, фінансових операцій, іншої звичайної діяльності.

На ПрАТ «Лантманнен акса» використовується типова кореспонденція рахунків. Ми вважаємо, що для ефективного управління фінансовими результатами, необхідно мати детальну інформацію про них, тобто необхідне використання методу аналітичних рахунків, який дає змогу створити інформаційно-аналітичний простір підприємства.

На основі проведеного аналізу діючих систем обліку, аналізу та аудиту процесу формування фінансових результатів на досліджуваному підприємстві ми можемо запропонувати наступне:

1. привести наказ про облікову політику у відповідність до чинного законодавства;
2. щомісячно проводити фінансовий аналіз фінансових результатів підприємства;
3. розробити графік документообігу та робочі альбоми носіїв інформації як облікової, так і аналітичної інформації;
4. впровадити автоматизацію бухгалтерських процедур за допомогою сучасних інформаційних систем для полегшення подальшого аудиту фінансових результатів;
5. розробити план подальшого стратегічного розвитку в умовах кризової економічної ситуації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1 Податковий Кодекс України від 29.05.2020р. № 2755-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- 2 Господарський кодекс. Від 02.04.2020 року № 436-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
- 3 Цивільний Кодекс України №435-IV від 23.05.2020 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
- 4 Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16 липня 1999р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14>
- 5 Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 20 березня 2020 р. N 2258-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
- 6 Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
- 7 План рахунків бухгалтерського обліку та інструкція про його застосування. Затверджена наказом Міністерства фінансів України 30. №291 // Бухгалтерський облік та аудит. – 2000. - №1. – с. 3-64.
- 8 Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» №73 від 07.02.2013р.
- 9 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства фінансів України №290 від 29.11.99р.

- 10 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України №318 від 31.12.99р.
- 11 Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v0635201-13#Text>
- 12 Ануфрієв В. Є. Облік формування фінансового результату та розподілу прибутку організації [Електронний ресурс] / В. Є. Ануфрієв. Режим доступу: <http://www.lawmix.ru/bux/140627>
- 13 Атлас 3. В. Ефективність виробництва та рентабельність підприємств /З. В. Атлас, В. Я. Іонов. -М: Думка, 1977. 196 с.
- 14 Беренда Н.І. Аудит: Курс лекцій для студ. напряму підготовки 6.030509 “Облік і аудит” денної та заочної форм навчання/ Уклад.: Беренда Н.І. – К.: НУХТ, 2009. – 44с.
- 15 Брагінський С. В. Політична економія: дискусійні проблеми, шляхи оновлення/С. В. Брагінський, Я. А. Певзнер. М. Думка, 1991.-300с.
- 16 Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік / Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Чижевська, С. Л. Береза. - Житомир: ЖІТІ, 2000. - 672 с.
- 17 Бухгалтерський облік (загальна теорія) [Електронний ресурс] [Текст] : метод. рекомендації до вивч. дисц. та викон. контрол. роботи для студ. освіт. ступ. «Бакалавр» спец. 071 «Облік і оподаткування» ден. та заоч. форм навч. / уклад. : Л. М. Чернелевський ; Нац. ун-т харч. технол. — К. : НУХТ, 2016. — 22 с. — каф. обліку і аудиту.
- 18 Вороніна О. О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства: автореф. канд. екон. наук: 08.00.04/О.О. Вороніна. -Х, 2009. - 25 с.
- 19 Духновська Л.М. Курс лекцій для студентів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» усіх форм навчання / Уклад.: Л.М. Духновська.– К.: НУХТ, 2011. –219 с.

- 20 Економічний енциклопедичний словарь: у 2 т. / [С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, О. А. Ксенка, С. І. Юрій; ред. С. В. Мочерний].- Львів: Світ, 2005.
- 21 Загородній О. Г. Облік і аудит: термінологічний словник / О. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Г. О. Партин // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ: Сер.: «Економічні науки».- Львів: Центр Європи», 2002. -№ 4/2013360. 671 с.
- 22 Каплун О. А. Окремі методологічні проблеми та шляхи вдосконалення аудиту фінансових результатів / Каплун О. А. // IV наук.-техн. конф. ТДТУ :тези доп. – Тернопіль, 2005. – С. 199."
- 23 Колос, Ірина Василівна Теорія бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] [Текст] : курс лекцій для здобувачів освіт. ступ. «Бакалавр» спец. 071 «Облік і оподаткування» освіт.-проф. програми «Облік і аудит» ден. та заоч. форм навч. / І. В. Колос, Л. М. Чернелевський ; Нац. ун-т харч. технол. — Київ : НУХТ, 2019. — 172 с. — каф. обліку і аудиту.
- 24 Кондраков Н. П. Бухгалтерський облік: навч. посіб. 4-те вид., перероб. та дод. -М: ІНФРА-М, 2002. - 640 с.
- 25 Костів М. А. Аспекти аудиту доходів і витрат підприємства / М. А.Костів // Теорія і практика бухгалтерського обліку та аудиту: сучасний стан і напрямки удосконалення : матеріали наук.-практ. конф., 26–27 листоп. 2004 р. –Львів, 2004. – С. 126–130.
- 26 Курило Г. М. Особливості обліку та аудиту фінансових результатів діяльності промислових підприємств / Г. М. Курило // Вісн. Житомир. інж.- технол. ін-ту. Економічні науки. – 2010. – № 9. – С. 44–48.
- 27 Луговий В. А. Облік капіталу, позичок та фінансових результатів / В. А. Луговий. - М: АТ «ІНКОНСАУДИТ», 1995. - 128 с.

- 28 Любенко А. М. Економічна сутність форм і видів державного фінансового контролю. Соціально-економічні дослідження в перехідний період.
- 29 Міжнародні стандарти фінансової звітності // [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
- 30 Мочерній С. В. Політична економія: навч. посіб. / С. В. Мочерній. К.: Знання-Прес, 2002. 687 с.
- 31 Піпко В. А. Настільна книга бухгалтера та аудитора / В. А. Піпко, Л. Н. Булавіна. [5-е вид., Дод.]. - М.: Фінанси та статистика, 2011.- 592 с.
- 32 Скалюк Р. В. Суть та значення фінансових результатів у системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2010181/21.pdf
- 33 Слободян Н.Г. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. – К.: НУХТ, 2013. — 332 с.
- 34 Соколов Я. В. Основи теорії бухгалтерського обліку/Я. В. Соколов. - М.: Фінанси та статистика, 2000.-496 с.
- 35 Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підруч. –К.: Альтера, 2016р., Видання 7 доповнене і перероблене – 926с.
- 36 Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Підруч.-К.: Альтера,2017р.,- 173с.
- 37 Фецович Т. Р. Формування фінансових результатів підприємств / Т. Р. Фецович // Вісник Львівської комерційної академії. - 2011.-о 6. - С. 405-410.
- 38 Чацькі Є. Д. Тлумачний словник фінансово-бухгалтерських термінів та понять / Є. Д Чацькі. - Донецьк: Сталкер, 1996.-320 с.
- 39 Чернелевський Л.М., Слободян Н.Г., Михайленко О.В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний,

фінансовоінвестиційний, стратегічний: Підручник. – К.: «Хай-Тек-Прес», 2009. – 640с.

40 Юхименко Є.С. Аналіз аудиторської діяльності в Україні [Текст] / Є.Юхименко// Молодий вчений.-2019.-№6.- с. 55-67.

41 Янковська, Олена Особливості дослідження законності витрат на оплату праці під час державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки [Текст] / О. Янковська // Фінансовий контроль. — 2014. — № 9 (104). — С. 22-25. — Бібліогр. в кінці ст.

Основними засадами облікової політики Товариства є:

1. Основні засоби відображаються в балансі по собівартості, зменшеній на накопичену амортизацію. Матеріальні активи, терміном корисного використання більше одного року та вартістю вище 6000 грн. відносяться до складу основних засобів, а вартістю до 6000 грн. відносяться до витрат поточного періоду.

Нематеріальні активи відображаються у балансі по собівартості, зменшеній на накопичену амортизацію. Нарахування амортизації основних засобів та нематеріальних активів здійснюється щомісячно за прямолінійним методом.

При цьому терміни корисного використання становлять:

- для будинків, споруд та передавальних пристроїв - від 10 до 20 років;
- для машин і обладнання – від 2 до 20 років;
- для транспортних засобів – від 5 до 10 років;
- для інструментів, приладів, інвентаря – до 4 років;
- інших основних засобів – до 12 років.

Ліквідаційна вартість об'єктів основних засобів та нематеріальних визначається на рівні 0,00 грн.

Безоплатно отримані основні засоби визнаються у доходах підприємства негайно при оприбуткуванні.

Довгострокові інвестиції обліковуються за методом участі в капіталі.

2. Одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування. Придбані або вироблені запаси відображаються в балансі по собівартості. Відпуск готової продукції у продаж та інше вибуття здійснюється за методом середньозваженої собівартості. Вартість МШП при відпуску в експлуатацію виключається зі складу активів.

3. Дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання Товариством майбутніх економічних вигод.

Поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги обліковується за сумою, що не перевищує суми її очікуваного відшкодування.

Балансова вартість дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи зменшується до оціненої суми очікуваного відшкодування через створення резерву сумнівних та безнадійних боргів. Величина резерву сумнівних та безнадійних боргів

розраховується методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості у річній фінансовій звітності, а у разі необхідності – протягом року. Всі інші види довгострокової і поточної заборгованості, які не є заборгованістю за продукцію, товари, послуги, оцінюються за балансовою вартістю. По ним резерв сумнівних та безнадійних боргів не створюється.

4. Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання формуються та розкриваються у річній фінансовій звітності.

5. Зобов'язання відображаються тільки тоді, коли актив отримано.

6. Резервування коштів на забезпечення оплати відпусток проводиться щомісячно шляхом створення Резерву.

Величина забезпечення на виплату відпусток визначається як добуток фактично нарахованої працівникам заробітної плати й норми резервування, обчисленої як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального річного планового фонду оплати праці.

7. Відсотки за користування позиками нараховуються щомісячно в останній календарний день місяця.

8. Доходи і витрати включаються до Звіту про фінансові результати на підставі принципів нарахування та відповідності і відображаються в звітності тих періодів, до яких вони відносяться.

9. Об'єктом калькулювання встановлюється окрема одиниця виробленої готової продукції. Калькулювання виробничої собівартості готової продукції проводиться щомісячно в останній календарний день місяця.

Метод калькулювання виробленої готової продукції - розрахунково-аналітичний: віднесення прямих витрат на одиницю виробленої продукції проводиться прямим розрахунком на базі встановлених норм витрат, а віднесення загальновиробничих витрат проводиться пропорційно баз розподілу.

10. Фінансовий результат діяльності Товариства визначається щомісячно в останній календарний день місяця.

Схема 2.1.1 Структура управління ПрАТ «Лантманнен Акса»

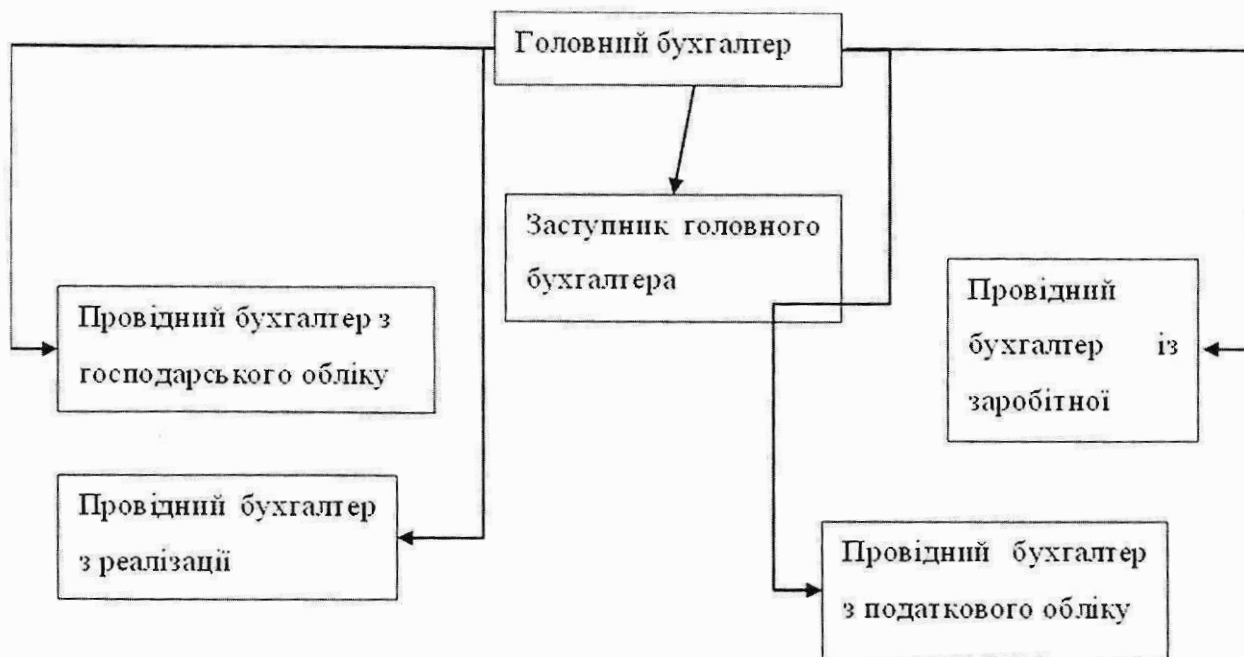

Схема 2.1.2 Структура бухгалтерії ПрАТ «Лантманенн Акса»

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»
 Територія: Україна, м. Бориспіль
 Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне товариство
 Вид економічної діяльності: виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості
 Середня кількість працівників: 260
 Адреса: 08304, м. Бориспіль, вул. Привокзальна, буд. 3
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

2019   12   31
00378537
3210500000
230
10.61

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2019 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На кінець звітного періоду (31 грудня 2019 року)	На початок звітного періоду (31 грудня 2018 року) (перераховано)	1 січня 2018 року (перераховано)
1	2		4	3	
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	6	1 737	2 146	5 995
первісна вартість	1001		6 915	10 253	11 518
накопичена амортизація	1002		(5 178)	(8 107)	(5 523)
Незавершені капітальні	1005	5, 6	11 616	14 822	-
Основні засоби	1010	5	104 035	53 235	56 596
первісна вартість	1011		171 155	107 732	105 291
знос	1012		(67 120)	(54 497)	(48 695)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-	-
Довгострокова дебіторська	1040		-	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	25	1 291	762	-
Інші необоротні активи	1090		-	-	-
Усього за розділом I	1095		118 679	70 965	62 591
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	8	50 462	49 151	41 193
Поточні біологічні активи	1110		-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,	1125	9	123 069	105 765	86 105
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
за виданими авансами	1130		2 972	3 902	2 179
з бюджетом	1135		1 428	3 636	2 104
у тому числі з податку на	1136		-	-	183
Дебіторська заборгованість щодо розрахунків за нарахованими доходами	1140	9	-	1	1
Інша поточна дебіторська	1155	9	28	152	101
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	331	18 774	17 063
Витрати майбутніх періодів	1170		-	-	-
Інші оборотні активи	1190		-	9	1
Усього за розділом II	1195		178 290	181 390	148 747
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-	-
Баланс	1300		296 969	252 355	211 338

Примітки, що додаються на сторінках 9-54, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Пасив	Код рядка	Примітка	На кінець звітного періоду (31 грудня 2019 року)	На початок звітного періоду (31 грудня 2018 року) (перераховано)	1 січня 2018 року (перераховано)
1	2		4	3	
I. Власний капітал					
Зареєстрований капітал	1400	11	63 262	63 262	63 262
Капітал у дооцінках	1405		-	-	-
Додатковий капітал	1410		-	-	-
Резервний капітал	1415	11	2 476	1 183	159
Нерозподілений прибуток	1420		54 829	25 739	1 118
Неоплачений капітал	1425		-	-	-
Вилучений капітал	1430		-	-	-
Усього за розділом I	1495		120 567	90 184	64 539
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	7, 12	101 939	101 062	102 445
Довгострокові забезпечення	1520		-	-	-
Цільове фінансування	1525		-	-	-
Усього за розділом II	1595		101 939	101 062	102 445
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	12	3 500	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	7	2 068	-	-
товари, роботи, послуги	1615	15	56 736	52 470	39 784
розрахунками з бюджетом	1620		3 036	1 239	350
у тому числі з податку на прибуток	1621		2 464	990	-
розрахунками зі страхування	1625	15	598	459	360
розрахунками з оплати праці	1630	15	7 138	4 936	3 613
за одержаними авансами	1635		1 177	1 778	61
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-	-
Поточні забезпечення	1660		-	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	15	210	227	186
Усього за розділом III	1695		74 463	61 109	44 354
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-	-
Баланс	1900		296 969	252 355	211 338

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»

Дата (рік місяць число)
за ЄДРПОУ

2019 | 12 | 31
00378537

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16	552 655	468 946
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	17	(389 726)	(324 721)
Валовий:				
прибуток	2090		162 929	144 225
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	18	8 635	3 162
Адміністративні витрати	2130	21	(27 996)	(21 591)
Витрати на збут	2150	22	(97 227)	(77 817)
Інші операційні витрати	2180	19	(6 600)	(6 528)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		39 741	41 451
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	20	14 779	1 472
Інші доходи	2240		7	975
Фінансові витрати	2250	20	(9 777)	(6 252)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	23	(6 912)	(5 846)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		37 838	31 800
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	25	7 455	6 117
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		30 383	25 683
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	30 383	25 683

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	306 018	266 666
Витрати на оплату праці	2505	74 182	53 556
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 122	9 355
Амортизація	2515	14 927	11 491
Інші операційні витрати	2520	80 061	61 574
Разом	2550	488 310	402 642

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»

 Дата (рік, місяць, число)

2019	12	31
------	----	----

 за ЄДРПОУ

00378537

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2019 рік**

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		638 197	530 446
Повернення податків і зборів	3005		9 068	3 376
у тому числі податку на додану вартість	3006		9 068	3 376
Цільового фінансування	3010		976	670
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		50 712	46 633
Надходження від повернення авансів	3020		2 053	1 356
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Надходження від операційної оренди	3040		-	-
Інші надходження	3095		2 610	3 156
Витрачання на оплату: товарів (робіт, послуг)	3100		(412 353)	(378 085)
Праці	3105		(57 841)	(41 451)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(14 679)	(10 553)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(33 793)	(32 147)
у тому числі:				
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(6 510)	(5 706)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(11 570)	(14 437)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(15 713)	(12 004)
Витрачання на оплату авансів	3135		(139 760)	(93 063)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		(712)	(54)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190		(4 677)	(3 791)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		39 801	26 493
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
необоротних активів	3205		123	455
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від погашення позик	3230		-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(48 666)	(19 591)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(48 543)	(19 136)

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2		3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		91 950	3 900
Інші надходження	3340		144	317
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		(88 450)	(3 900)
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	14	(6 584)	(5 591)
Інші платежі	3390	7	(5 355)	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(8 295)	(5 274)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(17 037)	2 083
Залишок коштів на початок року	3405	10	18 774	17 063
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(1 406)	(372)
Залишок коштів на кінець року	3415	10	331	18 774

Рядок 3095 «Інші надходження» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає: надходження від продажу оборотних активів в сумі 2 456 тис. грн. (2018 рік: 2 502 тис. грн.), надходження авансів та інші надходження в сумі 154 тис. грн. (2018 рік: 654 тис. грн., у т. ч. штрафні санкції на суму 122 тис. грн., страхове відшкодування на суму 382 тис. грн.).

Рядок 3190 «Інші витрачання» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає витрачання на підзвітні в сумі 3 747 тис. грн. (2018 рік: 3 250 тис. грн.), чистий збиток від продажу валюти в сумі 576 тис. грн. (2018 рік: 228 тис. грн.), виплати аліментів та інших утримань по виконавчим листам в сумі 251 тис. грн. (2018 рік: 193 тис. грн.) та інші витрачання в сумі 103 тис. грн. (2018 рік: 120 тис. грн.).

Рядок 3390 «Інші платежі» розділу «Рух коштів у результаті фінансової діяльності» оплата за орендних платежів на суму 5 355 тис. грн. (у 2018 році, до застосування нового МСФО 16 «Оренда», оплата орендних платежів у сумі 1 677 тис. грн. враховувалася у складі руху коштів у результаті операційної діяльності Компанії, у рядку 3100 «Витрачання на оплату: товарів (робіт, послуг)»).

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Звіт про власний капітал за 2019 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка в	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Неозплатлений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	400	63 262	-	-	1 183	25 777	-	-	90 222
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(38)	-	-	(38)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	409	63 262	-	-	1 183	25 739	-	-	90 184
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	30 383	-	-	30 383
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу (Примітка 11)	4210	-	-	-	1 293	(1 293)	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	1 293	29 090	-	-	30 383
Залишок на кінець періоду	430	63 262	-	-	2 476	54 829	-	-	120 567

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»
 Територія: Україна, м. Бориспіль
 Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне товариство
 Вид економічної діяльності: виробництво продуктів борошномельно-
 Середня кількість працівників: 258
 Адреса: 08304, м. Бориспіль, вул. Привокзальна, буд.3
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

2020   12   31
00378537
UA32040010010093209
230
10.61

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2020 року**

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду (31 грудня 2019 року)	На кінець звітного періоду (31 грудня 2020 року)
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	6	1 737	3 427
первісна вартість	1001		6 915	8 959
накопичена амортизація	1002		(5 178)	(5 532)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5, 6	11 616	16 257
Основні засоби	1010	5	104 035	108 332
первісна вартість	1011		171 155	183 103
знос	1012		(67 120)	(74 771)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	25	1 291	961
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		118 679	128 977
II. Оборотні активи				
Засади	1100	8	50 462	41 881
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9	123 069	107 370
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130		2 978	3 266
з бюджетом	1135		1 428	3 226
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість щодо розрахунків за нарахованими доходами	1140		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9	28	136
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	331	11 118
Витрати майбутніх періодів	1170		-	-
Інші оборотні активи	1190		-	1
Усього за розділом II	1195		178 296	166 998
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
	1200		-	-
Баланс	1300		296 975	295 975

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду (31 грудня 2019 року)	На кінець звітного періоду (31 грудня 2020 року)
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	11	63 262	63 262
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415	11	2 476	4 003
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		54 545	88 121
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		120 283	155 386
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	7, 12	101 939	69 865
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		101 939	69 865
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	12	3 500	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	7	2 068	5 803
товари, роботи, послуги	1615	15	56 764	47 161
розрахунками з бюджетом	1620		3 298	1 213
у тому числі з податку на прибуток	1621		2 725	528
розрахунками зі страхування	1625	15	598	3 217
розрахунками з оплати праці	1630	15	7 138	11 739
за одержаними авансами	1635		1 177	1 473
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-
Поточні забезпечення	1660		-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	15	210	118
Усього за розділом III	1695		74 753	70 724
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
	1700		-	-
Баланс	1900		296 975	295 975

Генеральний директор

 Червак І.І.

Головний бухгалтер

 Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»

 Дата (рік місяць число)
за ЄДРПОУ

 2020 | 12 | 31
00378537

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16	574 979	552 655
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	17	(379 633)	(389 726)
Валовий:				
прибуток	2090		195 346	162 929
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	18	9 366	8 635
Адміністративні витрати	2130	21	(30 726)	(28 002)
Витрати на збут	2150	22	(94 635)	(97 236)
Інші операційні витрати	2180	19	(4 197)	(6 601)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		75 154	39 725
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	20	-	14 779
Інші доходи	2240		-	7
Фінансові витрати	2250	20	(26 367)	(9 777)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	23	(4 788)	(6 912)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		43 999	37 822
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	25	8 896	7 716
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		35 103	30 106
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	35 103	30 106

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	293 298	306 018
Витрати на оплату праці	2505	84 734	74 182
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 895	13 122
Амортизація	2515	17 932	14 927
Інші операційні витрати	2520	65 152	80 077
Разом	2550	479 011	488 326

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»

Дата (рік, місяць, число) 2020 12 31
за ЄДРПОУ 00378537

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2020 рік**

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		640 753	638 197
Повернення податків і зборів	3005		1 832	9 068
у тому числі податку на додану вартість	3006		1 832	9 068
Цільового фінансування	3010		735	976
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		77 396	50 712
Надходження від повернення авансів	3020		974	2 053
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Надходження від операційної оренди	3040		-	-
Інші надходження	3095		2 897	2 610
Витрачання на оплату: товарів (робіт, послуг)	3100		(440 326)	(412 353)
Праці	3105		(61 732)	(57 841)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(15 964)	(14 679)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(39 563)	(33 793)
у тому числі:				
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(10 762)	(6 510)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(12 169)	(11 570)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(16 632)	(15 713)
Витрачання на оплату авансів	3135		(78 533)	(139 760)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		(352)	(712)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190		(1 303)	(4 677)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		86 814	39 801
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
необоротних активів	3205		447	123
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від погашення позик	3230		-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(19 409)	(48 666)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(18 962)	(48 543)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		83 513	91 950
Інші надходження	3340		66	144
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		(133 934)	(88 450)
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	14	(5 425)	(6 584)
Інші платежі	3390	7	(6 552)	(5 355)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(62 332)	(8 295)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		5 520	(17 037)
Залишок коштів на початок року	3405	10	331	18 774
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		5 267	(1 406)
Залишок коштів на кінець року	3415	10	11 118	331

Рядок 3095 «Інші надходження» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає: надходження від продажу оборотних активів в сумі 2 323 тис. грн. (2019 рік: 2 456 тис. грн.), надходження авансів та інші надходження в сумі 574 тис. грн. (2019 рік: 154 тис. грн.).

Рядок 3190 «Інші витрачання» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає витрачання на підзвітні в сумі 530 тис. грн. (2019 рік: 3 747 тис. грн.), чистий збиток від продажу валюти в сумі 411 тис. грн. (2019 рік: 576 тис. грн.), виплати аліментів та інших утримань по виконавчим листам в сумі 306 тис. грн. (2019 рік: 251 тис. грн.) та інші витрачання в сумі 56 тис. грн. (2019 рік: 103 тис. грн.).

Рядок 3390 «Інші платежі» розділу «Рух коштів у результаті фінансової діяльності» включає оплату орендних платежів на суму 6 552 тис. грн. (2019 рік: 5 355 тис. грн.).

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНІТМАННЕН АКСА»

Дата (рік місяць число) 2020 12 31
за ЄДРПОУ 00378537

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Ланітманен Акса»

Звіт про власний капітал за 2020 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зарєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокрита збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	63 262	-	-	2 476	54 829	-	-	120 567
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(284)	-	-	(284)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	63 262	-	-	2 476	54 545	-	-	120 283
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	35 103	-	-	35 103
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зарєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу (Примітка 1)	4210	-	-	-	1 527	(1 527)	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	1 527	33 576	-	-	35 103
Залишок на кінець періоду	4300	63 262	-	-	4 003	88 121	-	-	155 386

Генеральний директор Червак І.І.
Головний бухгалтер Мельничук Т.В.

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру та Наглядовій раді ПрАТ «Лантманнен Акса»

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Приватного акціонерного товариства «Лантманнен Акса» («Компанія»), представленої на сторінках 1–54, що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року, та звіту про сукупний дохід, звіту про рух грошових коштів та звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних в параграфах (i) – (ii) розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, та за винятком впливу питань, описаних в параграфах (iii) – (vi) розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2019 року, та її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

- (i) Аудит фінансової звітності Компанії станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився зазначеною датою, був проведений іншим аудитором. Попередній аудитор не надав доступ до робочих документів з аудиту за 2018 рік. Ми не змогли впевнитися в кількості запасів станом на 1 січня 2019 року за допомогою альтернативних процедур. Оскільки залишки запасів на початок періоду впливають на визначення фінансових результатів та грошових потоків, ми не змогли визначити, чи існує потреба в коригуваннях прибутку за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, відображеного у звіті про сукупний дохід, та чистого руху коштів від операційної діяльності, відображеного у звіті про рух грошових коштів.
- (ii) Компанія не зберегла первинні документи, що підтверджують придбання певних об'єктів основних засобів, придбаних до 31 грудня 2016 року. Внаслідок цього ми не змогли отримати прийнятних аудиторських доказів в достатньому обсязі щодо основних засобів балансовою вартістю 30 748 тис. грн. та 35 232 тис. грн. на 31 грудня 2019 та 2018 років, відповідно (первісна вартість 80 830 тис. грн. та 81 223 тис. грн., накопичена амортизація 50 082 тис. грн. та 45 991 тис. грн. станом на 31 грудня 2019 та 2018 років, відповідно), та щодо амортизаційних відрахувань за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, на суму 4 420 тис. грн.
- (iii) На дату переходу на МСФЗ у 2012 році Компанія використовувала вартість основних засобів згідно попередніх ЗПБО (загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку) в якості доцільної собівартості. Балансова вартість основних засобів за попередніми ЗПБО, не була в цілому порівнянною із справедливою вартістю або амортизованою собівартістю, як це передбачено МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», оскільки вона включала численні індексації основних засобів, і не включала вплив гіперінфляційних коригувань, що

Building a better
working world

вимагаються МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» для об'єктів, придбаних до 2000 року (коли українська економіка вважалась гіперінфляційною). Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років первісна вартість основних засобів, придбаних до переходу на МСФЗ (включаючи витрати, капіталізовані на ці об'єкти після переходу на МСФЗ), становила 77 646 тис. грн. та 70 137 тис. грн., відповідно. Станом на ці дати накопичена амортизація таких основних засобів становила 46 680 тис. грн. та 43 322 тис. грн., відповідно, а амортизаційні відрахування за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, склали 3 544 тис. грн. Вплив цих відхилень від МСФЗ на фінансову звітність не був визначений.

- (iv) Протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 року, Компанія визнала премії співробітникам на суму 5 576 тис. грн., що відносились до року, що закінчився 31 грудня 2018 року. Крім того, в 2019 році Компанія робила щомісячні нарахування на очікувані річні премії співробітникам за 2019 рік на загальну суму 5 576 тис. грн. Наприкінці року, коли було прийнято рішення не виплачувати премії за 2019 рік, Компанія скасувала дані нарахування шляхом визнання іншого операційного доходу. В результаті чого витрати на оплату праці за 2019 рік були завищені на 11 152 тис. грн., а інший операційний дохід за 2019 рік завищений на 5 576 тис. грн.
- (v) Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції Компанії включали капіталізовані витрати на промо-відеоролики, промо-сайти, маркетингові матеріали, торгові марки та деякі інші маркетингові витрати на загальну суму 8 818 тис. грн. та 9 568 тис. грн., відповідно. Накопичена амортизація нематеріальних активів на ці дати становила 4 355 тис. грн. та 7 365 тис. грн., відповідно, а амортизаційні відрахування за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, становили 2 280 тис. грн. Ці витрати не відповідають визначенню нематеріального активу згідно з МСБО 38 «Нематеріальні активи», і, отже, мали б бути визнані витратами тоді, коли були понесені. В результаті чого станом на 31 грудня 2019 та 2018 років нематеріальні активи були завищені на 1 419 тис. грн. та 1 659 тис. грн., відповідно; незавершені капітальні інвестиції було завищено на 3 064 тис. грн. та 544 тис. грн., відповідно; витрати на збут за 2019 рік були занижені на 4 065 тис. грн.
- (vi) У звіті про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, Компанія відобразила певні платежі на загальну суму 39 111 тис. грн. як «Витрачання на оплату авансів» (рядок 3135). Ці платежі повинні були бути включені до «Витрачання на оплату: товарів (робіт, послуг)» (рядок 3100), оскільки вони були здійснені за товари та/або послуги, які вже були отримані.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («PMСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс PMСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу PMСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Building a better
working world

Інші питання

Аудит фінансової звітності Компанії за 2018 рік був проведений іншим аудитором, який у звіті аудитора від 20 травня 2019 року висловив думку із застереженням щодо цієї фінансової звітності стосовно наступного:

- ▶ оцінки повністю амортизованих об'єктів основних засобів та повністю амортизованих об'єктів нематеріальних активів. Попередній аудитор вважав, що Компанія повинна була провести незалежну оцінку таких повністю амортизованих об'єктів і переоцінити такі необоротні активи станом на 31 грудня 2018 року;
- ▶ оцінки запасів. Станом на 31 грудня 2018 року Компанія не проводила аналіз того, чи запаси балансовою вартістю 49 151 тис. грн., включаючи запаси без руху на загальну суму 1 485 тис. грн., були оцінені за меншою з двох величин - собівартістю або чистою вартістю реалізації. Попередній аудитор не оцінив вплив цього відхилення від МСБО 2 "Запаси" на фінансову звітність;
- ▶ відсутність економічного аналізу продажів зв'язаним сторонам та закупок у зв'язаних сторін для цілей звітування з трансфертного ціноутворення за 2018 рік. Попередній аудитор не зміг оцінити, чи необхідні коригування сум продажів зв'язаним сторонам та сум закупок у зв'язаних сторін;
- ▶ відсутність відрахування частини прибутку за 2018 рік у резервний капітал, як передбачено статутом Компанії;
- ▶ відсутність розкриття простроченої дебіторської заборгованості станом на 31 грудня 2018 року та очікуваних кредитних збитків в сумі 843 тис. грн.

Інша інформація, що включена до Звіту про управління Компанії за 2019 рік

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Звіті про управління Компанії за 2019 рік, але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Як описано вище у параграфах (i) - (ii) розділу «Основа для думки із застереженням», ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі щодо наявності запасів Компанії станом на 1 січня 2019 року та оцінки основних засобів станом на 1 січня 2019 року та 31 грудня 2019 року. Відповідно, ми не можемо дійти висновку, чи інша інформація містить суттєве викривлення стосовно цих питань.

Building a better
working world

Крім того, як описано вище у параграфах (iii) - (vi) розділу «Основа для думки із застереженням», фінансова звітність Компанії містить помилки з причин, описаних у цих параграфах. Ми дійшли висновку, що існує суттєве викривлення іншої інформації внаслідок цих питань.

Відповідальність управлінського персоналу та наглядової ради за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки, і вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії;

Building a better
working world

- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо Наглядовій раді разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Володимир Дабіжа
Партнер
Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»

м. Київ, Україна

31 березня 2021 року

ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Аудиторська палата України. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516.

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру ПрАТ «Лантманнен Акса»

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Приватного акціонерного товариства «Лантманнен Акса» («Компанія»), представленої на сторінках 1–46, що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2020 року, та звіту про сукупний дохід, звіту про рух грошових коштів та звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу на відповідні показники питання, описаного в параграфі (i) розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, за винятком можливого впливу питання, описаного в параграфі (ii) розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, за винятком впливу на відповідні показники питань, описаних в параграфах (iv) та (vi) розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту та за винятком впливу питань, описаних в параграфах (iii) та (v) розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2020 року, та її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

- (i) Аудит фінансової звітності Компанії станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився зазначеною датою, був проведений іншим аудитором. Попередній аудитор не надав доступ до робочих документів з аудиту за 2018 рік. Ми не змогли впевнитися в кількості запасів станом на 1 січня 2019 року за допомогою альтернативних процедур. Оскільки залишки запасів на початок періоду впливають на визначення фінансових результатів, ми не змогли визначити, чи існує потреба в коригуваннях фінансових результатів та суми нерозподіленого прибутку на початок періоду за 2019 рік. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, була відповідним чином модифікована. Наша думка щодо фінансової звітності за поточний період також модифікована внаслідок можливого впливу цього питання на порівняльність показників поточного періоду та відповідних показників за попередній період.
- (ii) Компанія не зберегла первинні документи, що підтверджують придбання певних об'єктів основних засобів, придбаних до 31 грудня 2016 року. Внаслідок цього ми не змогли отримати прийнятних аудиторських доказів в достатньому обсязі щодо основних засобів балансовою вартістю 26 378 тис. грн. та 30 748 тис. грн. станом на 31 грудня 2020 та 2019 років, відповідно (первісна вартість 75 717 тис. грн. та 80 830 тис. грн., накопичена амортизація 49 339 тис. грн. та 50 082 тис. грн. станом на 31 грудня 2020 та 2019 років, відповідно), щодо нарахованої амортизації за роки,

Building a better
working world

що закінчилися 31 грудня 2020 та 2019 років, на суму 4 298 тис. грн. та 4 420 тис. грн., відповідно, та щодо збитку від вибуття основних засобів, визнаного в 2020 році.

- (iii) На дату переходу на МСФЗ у 2012 році Компанія використовувала вартість основних засобів згідно попередніх ЗПБО (загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку) в якості доцільної собівартості. Балансова вартість основних засобів за попередніми ЗПБО, не була в цілому порівнянною із справедливою вартістю або амортизованою собівартістю, як це передбачено МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», оскільки вона включала численні індексації основних засобів, і не включала вплив гіперінфляційних коригувань, що вимагаються МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» для об'єктів, придбаних до 2000 року (коли українська економіка вважалась гіперінфляційною). Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років первісна вартість основних засобів, придбаних до переходу на МСФЗ (включаючи витрати, капіталізовані на ці об'єкти після переходу на МСФЗ), становила 77 849 тис. грн. та 77 646 тис. грн., відповідно. Станом на ці дати накопичена амортизація таких основних засобів становила 45 799 тис. грн. та 46 680 тис. грн., відповідно, а нарахована амортизація за роки, що закінчилися 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року, складала 3 798 тис. грн. та 3 544 тис. грн., відповідно. Вплив цих відхилень від МСФЗ на фінансову звітність не був визначений.
- (iv) Протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 року, Компанія визнала премії співробітникам на суму 5 576 тис. грн., що відносились до року, що закінчився 31 грудня 2018 року. Крім того, в 2019 році Компанія робила щомісячні нарахування на очікувані річні премії співробітникам за 2019 рік на загальну суму 5 576 тис. грн. Наприкінці року, коли було прийнято рішення не виплачувати премії за 2019 рік, Компанія скасувала дані нарахування шляхом визнання іншого операційного доходу. В результаті чого витрати на оплату праці за 2019 рік були завищені на 11 152 тис. грн., а інший операційний дохід за 2019 рік завищений на 5 576 тис. грн. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, була відповідним чином модифікована. Наша думка щодо фінансової звітності за поточний період також модифікована внаслідок можливого впливу цього питання на порівнянність показників поточного періоду та відповідних показників за попередній період.
- (v) Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції Компанії включали капіталізовані витрати на промо-відеоролики, промо-сайти, маркетингові матеріали, торгові марки та деякі інші маркетингові витрати на загальну суму 11 969 тис. грн. та 8 818 тис. грн., відповідно. Накопичена амортизація нематеріальних активів на ці дати становила 4 780 тис. грн. та 4 355 тис. грн., відповідно, а нарахована амортизація за роки, що закінчилися 31 грудня 2020 та 2019 років, становили 1 986 тис. грн. та 2 280 тис. грн., відповідно. Ці витрати не відповідають визначенню нематеріального активу згідно з МСБО 38 "Нематеріальні активи", і, отже, мали б бути визнані витратами тоді, коли були понесені. В результаті чого станом на 31 грудня 2020 та 2019 років нематеріальні активи були завищені на 2 760 тис. грн. та 1 419 тис. грн., відповідно; незавершені капітальні інвестиції було завищено на 4 429 тис. грн. та 3 064 тис. грн., відповідно; а витрати на збут за 2020 та 2019 роки були занижені на 6 067 тис. грн. та 4 065 тис. грн., відповідно.

(vi) У звіті про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, Компанія відобразила певні платежі на загальну суму 39 111 тис. грн. як «Витрачання на оплату авансів» (рядок 3135). Ці платежі повинні були бути включені до «Витрачання на оплату: товарів (робіт, послуг)» (рядок 3100), оскільки вони були здійснені за товари та/або послуги, які вже були отримані. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, була відповідним чином модифікована. Наша думка щодо фінансової звітності за поточний період також модифікована внаслідок можливого впливу цього питання на порівнянність показників поточного періоду та відповідних показників за попередній період.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («РМСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Інша інформація, що включена до Звіту про управління Компанії за 2020 рік

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Звіті про управління Компанії за 2020 рік, але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Як описано вище у параграфах (i) – (ii) розділу «Основа для думки із застереженням», ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі щодо наявності запасів Компанії станом на 1 січня 2019 року та оцінки основних засобів станом на 31 грудня 2019 та 2020 років. Відповідно, ми не можемо дійти висновку, чи інша інформація містить суттєве викривлення стосовно цих питань.

Крім того, як описано вище у параграфах (iii) – (vi) розділу «Основа для думки із застереженням», фінансова звітність Компанії містить помилки з причин, описаних у цих параграфах. Ми дійшли висновку, що існує суттєве викривлення іншої інформації внаслідок цих питань.

Building a better
working world

Відповідальність управлінського персоналу та акціонера за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Акціонер несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки, і вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії;
- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність

Building a better
working world

Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо акціонеру разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Володимир Дабіжа
Партнер
Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»

м. Київ, Україна

10 листопада 2021 року

ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Аудиторська палата України. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516.